

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona
Egy hónapra 2 korona

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona
Egy hónapra 2 k. 40 f

ÁRATÉTEK:

3-hasábos petit sor egyszerű 20 fill.
minden következőnél 18 fill.

Nyomtatási díj 40 fill.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, október 11.

Mai számunk főbb közleményei:

Vesérellek: A sajtó hangja.
Az első ülés.
Egy román bank csődje.
A póttartalékok kárpótítása.
A megye proletárjai.
Jegyet a nőknek!
A csanádpalotai síkbaesés.
A piac megrendszabályozása.
Leitner Győző kiszabadult.
A letelepített kártyabarlang.
A rab öröme.
Szemere a sajtó ellen.
Egy huszárfőhadnagy drámája.
Az „eszedorvos ur.”
Az aradmegyei árvasság mint szerelmi bí-
róság.
A nyugtalanok vasutasok.
Ujabb astrájk Mezőhegyesen.
Tárcs: Anna. Irta: Obláth Mariska.
Csarnok: Elek István. Irta: Zöldi Márton.

A sajtó hangja.

Arad, október 10.

Az ezertornyú palota folyosóin sűrög-
nek-forognak a nagyságos urak. Meleg
kézszorítások, hangos üdvözlések, össze-
sugások, suttogó konspirációk: megnyi-
lott a nagy színház, amelynek kulisszái
között primadonnák és alsóbbrendű lé-
nyek szövik-fonják a maguk intrikáit,
melyeknek szálaiból kialakul a magyar
államvezetés sokszínű selyemszövege. A
szövet, melyet nagy reklámmal kínálnak
a nemzetnek, s amely olyan szint ját-

szik, aminőre éppen szükség van. Csak
forgatni kell.

Megvolt az első ülés, az ígéretek
ülése, melyen a reformok tömegével ke-
cségtették a dolgozni akarókat. Hogy mi-
lyenek lesznek a reformok: üdvösek-e,
vagy károsak, — hogy a dolgozni aka-
rók munkakedve nem mulik-e el, mikor
tényleg meg kell kezdeni a munkát, ezek
a kérdések egyelőre megmaradtak kérdé-
seknek. A feltárt perspektíva messziről
tagadhatatlanul szépnek látszik. Ám hogy
mi lesz, ha elfoszlik a távolság szépítő
köde, azt csak sejteni lehet. A sejtések
nem ígérnek sok jót, de a jövődömon-
dás mestersége nem tartozik reánk. Rossz-
akarattal nélkül, elragadtatás nélkül várjuk
a történendőket.

Az első ülés formáságai nem is érde-
meleznének sok szót, ha ezekhez a forma-
ságokhoz különös pikantériaként kísérőül
nem szegődik egy interpelláció: a Sze-
mere Miklósé. A sajtó korrupt voltáról
beszélte ma a kártya nagymestere, pana-
szos hangon emlegetve a sajtó durva
hangját, a pauszálás rendszert és azt, hogy
a lapok elhaligatják azoknak a bűneit,
akik megfizetik őket, de megírják azo-
kéit, akik nem hajlandók „adózni.”

Nem kutatjuk, hogy vajon a Huba
nemzedékéből származó hazárdjátékos és
az erkölcs miféle közelebbi összeköttetés-
ben állanak egymással. Az igazság min-
denképen igazság és sajnos bár, de Sze-

merének sokban igaz van. Nincs azonban
igaza, mikor általánosít s amikor vádjait
az egész magyar sajtóra vonatkoztatja.
Ime, Szemere Miklós egy éjjel elnyerte
hazárdjátékban valami lengyel gróf fél
vagyonát s a sajtó mégsem állította fel
ugy a tételt, hogy minden versenytálló-
tulajdonos egyúttal hazárdjátékos is. Pe-
dig ennek az általánosításnak sokkal reá-
lisabb alapja lett volna, mint a Szeme-
réének.

Tény azonban, hogy egyes sajtóorgá-
numok hangja az utóbbi időben kimélet-
len, durva, sőt gyakran otromba. De ezt
a hangot a magyar sajtóban éppen a koa-
liciós lapok honosították meg. A sajtó
hangja rendszerint hozzáidomul a fóru-
mon uralkodó modorhoz: a gyanúsítás,
piszkolódás és durvaság hangját pedig a
koalíció honosította meg a parlamentben.
A parlamentből a politikai életbe is át-
szívárgott ez a modor s érthető, hogy a
lapok, melyeknek főtáplálékát éppen Ma-
gyarországon a politika képezi, maguk is
beletévedtek ebbe a hibába. A piszkoló-
dással és durvasággal ők is pártérdeke-
ket szolgáltak s az idők folyamán hozzá-
szoktak az izléstelenségekhez. A parla-
ment demoralizálta a sajtót, a koalíció a
saját lapjait.

Hogy ennek az állapotnak véget kell
vetni, ezt a sajtó egyrésze sokkal előbb
követelte, mint Szemere Miklós. Követel-
tük mi is, a kik soha nem követtük a

Anna.

Lassu köny szívére végig az orcámen,
Nem tudom, de lehet, én is azt sajnálom.
Mi sajnálni való van az elmúlt álmom
Mi sajnálni való egy pár letört szárnyon.

(Kiss József)

Magányos éjszakákon, a midőn szemelme-
t kerüli az álom, te jusz eszembe Anna, én ját-
szótársam. A te nagy, barna gyermekszemeid
jelennek meg előttem és látom fehér orcádat,
sugár termetedet, a mint könyvvel a kezében
ott ülsz a kis szobában az ablak mellett s mi-
kor én lármásan berontok hozzád, mintha va-
lami mély álomból ébrednél, szomorúan fordulsz
hozzám: „Miért zavarsz kis leány, olyan érde-
keset olvastam.” — Ilyenkor úgy elfog a vágy,
hogy lássalak téged, h iljam mély csengésű
hangodat és megfogjam puha, fehér kezedet,
mint akkor régen, — erőt, bátorságot merítve
egy-egy kézzorításodból. De hol vagy te most
Anna. Melyik nagy emberkhaosban vész el az
én szomorú leánykám? Dolgozol, fáradsz ugy-e
Anna, hogy legyen neked, oh nem, nem ma-
gadnak, a te kicsi, szőszke fiadnak mit enni
adni. Igen — idáig jutottál te, Anna, lelkem-
nek jobbik fele és ha nem lenne a kicsi fiad,
talán már, isten tudja, milyen régen porladnál
a föld alatt. De így élned kell, — élned, hazni
az ígát, vonszolni fáradt, beteg testedet, míg
csak ki nem dőlsz belő.

Oh pedig nem így gondoltuk mi ezt, Anna.
Ugy-e, nem gondoltad te sem ez? Milyen szép

terveket szőttünk, szövögettünk ott a zöld lu-
gasban, emlékszel-e, Anna? Te leültél a gyp-
padra és én lábadhoz telepedtem, megfogtad
a borzas fejem két kezéd közé és meséltél.
Meséltél a leányról, a ki tanulni fog, dolgozni,
igyekezni, hogy minél hamarabb orvos legyen
belőle, híres orvos. Nem magadért, de mit is
akartál te magadért, Anna? A lelked, a vá-
gyaid vonzottak az ismeretlen ködhomály el-
oszlítására. Világosságot akartál magad körül
és tisztánlátást, meg aztán, ha ránéztl kis test-
véredre, a ki szegényke betegen, soványan fe-
kült vagy ült a tolószéken, mert járni nem
tudott, akkor Anna, te kétszeresen érezted ma-
gadban az elszántságot, és minő szép volt az,
mikor felhevülve fogadkoztál: ne félj kicsi
hugom, meggyógyítalak. Oh, hogy ez nem si-
került neked, Anna.

És aztán elmentél. Föl a fővárosba, tanulni
dolgozni, egyedül hagytál engemet. Hányszor,
oh, de sokszor lett volna szükségem az én
Annámra, aki bátorított, ha elcsüggedtem,
erőt adjon, vagy kedvet öntött belém, a midőn
elfogott a spleen, az a divatos nyavalya, mert
hogy én is beleestem. De te nem jöttél, csak
a lázas leveleid sűrűn, sűrűn, majd ritkábban,
végre egészen elmaradtak.

Jaj de szép levelek is voltak azok, Anna.
Az elsőkn, hogy visszatérkrözdött a benyo-
más, a mit a nagyváros zaja, a lüktető élet,
a munka, gyakorlatok reád. És minő lelkese-
del irtál tanulmányaidról. Milyen boldog vagy,
hogy eljutottál odáig, hogy tudhatsz és kutat-
hatsz azok után, a miket tudni vágyol. Hogy

lelkeseddél a hivatásodért, milyen szép színek-
kel festetted azt az életet, a mit a szabad
munka, önállóság és magát ismerni tudás nyújt
az embernek.

Hányszor találtak meg engem egy-egy ilyen
levéllel, elolvastam tízszer, huszszor és én is
éreztem magamban a vágyat, hogy kimenjek az
életbe, legyek én is független, de ha megindul-
tam és lenéztem a nyüzsgő hangyabolyra, a mely
magát embertömegnek nevezi, ha láttam a tü-
lekedést, amit a kenyérért folytatnak, a kapzsi-
ságnak, irigységnek mérhetetlen diadalát, akkor
elszorult a szívem és megtelt irigységgel. Irigyel-
telek téged fehérarcu Anna, hogy ennyi fertő
közepette is csukott szemmel járkálsz ebben a
világban és nem látod meg, csak ami tetsz,
mocsorkatlan és szeplőtlen. Visszajöttem én on-
nan gyorsan, Anna, bár visszajöttél volna te is.
Nem nekünk való ez az élet és nem való nek-
tek sem, ti fehérarcu, ábrándos lelkűtű Annák.
Ti csak maradjatok édes anyátok védő szárnyai
alatt és lecsétek, a mesebeli herceget, a ki
csillogó, aranyos fogatán jön értetek, hogy el-
röptessen álmaitok valóra vált tündérpalotájába.
Mert bizonynyal eljön értetek a királyfi, mert
nem a királyfi, szívetek királya az ifju, a ki
előbb-utóbb, de megjelenik, álmaitokba foglal-
játok nevét és kezének egy érintésétől boldogok
tudtok lenni. Az ilyen élet, a melyekben te el-
vesztél Anna, csak olyanoknak való, a kik nem
ábrándoznak, hanem látnak és kövekeztetnek,
a kikben a tagadás luciferi szelleme él és se-
gítségükre van önmaguk legyőzésében. Szegény,
elhagyott leányok, a kiket nyom az élet terhé-

koalíciós lapok hangját s akik nyugodt lélekkel mondhatjuk, hogy mérsékletünket s kifejezéseink higgadtságát mindig megtartottuk. És épen, mert e kérdésben elég hivatottaknak érezzük magunkat a bírálatra: komikusnak találjuk a kormány-intézkedések után való sirást. A társadalom előbb-utóbb maga fog ítélkezni és intézkedni a durvaságok ellen. A társadalomnak megvannak erre a maga eszközei.

Ami a pausálékot illeti, ott is tévedt Szemere Miklós. Tévedt, mert senki sem kívánhatja semmiféle laptól, hogy akár magánvállalatnak, akár államinak, akár magánszemélyeknek csak a legcsekélyebb szolgáltatást teljesítse ellenérték nélkül. A sajtó egyedül a közérdekért harcol hivatás-szerűen. Ha valaki a saját érdekeit akarja portálni: épügy nem kívánhatja ezt ingyen, amint egy doboz gyufát sem adnak pénz nélkül. Csupán a pausálék nagyságában van sokszor némi rossz illat. Am tessék intézkedni ez ellen is: a sajtónak az a része, mely nem hagyja valamely rossz ügy érdekében a legnagyobb pausáléval sem lekenyerezni magát, tapsolni fog ezeknek az intézkedéseknek.

A megfizetett elhallgatások rendszere gyalázatos rendszer: ezt is elismerjük. De íme, csak a minap szellőztették a hallgatásért megfizetett Független Magyarország ügyét. Ezt a lapot pedig a koalíciós kormány fizette meg. Abban pedig még Szemere Miklós sem találhat kivetnivalót, ha a sajtó megír olyan dolgokat, amelyeknek elhallgatása bizonyos embereknek pénzt érne.

Végeredményben a sok igazság mellett konstatálandó, hogy a koalíció elítéli azt a hangot, melyet ő honosított meg. Elítéli és belé akarja fojtani a sajtóba, mert most már kellemetlen neki. Hát ez furcsa igazságszolgáltatás. Most már csak tessék nyelni, amíg maga a közönség nem irtja ki ezt a dudvát. És a korrupció gyökerét sem kell a sajtóban keresni: sokkal mé-

lyebben van az, semhogy Szemere Miklós egyáltalában megérthetné. Valahol a házárdjátékos nagyurak táján kezdődik s benne van az egész magyar közéletben. A hal is a fejtől szagosodik s ha korrupcióról van szó: a sajtó korruprt része legfeljebb beleesett abba a hibába, melyet Magyarországon a közélet férfiai teremtettek meg. Igaz, hogy szükség van a tisztogatásra: de ezt a tisztogatást nem a háztetőn kell kezdeni.

§.

Az első ülés.

Élénkség a Házban.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 10.

Két és fél hónapos szünet után, éppen második évfordulóján annak a napnak, amikor a Tisza István végtelen emlékü ülésszaka megkezdődött, megnyílt ma az országgyűlés. Friss kedvvel és eleven hangulatban gyűléseztek össze a premierre a törvényhozók. 11 órára tűzte ki az elnök az ülést, de fél tizenegy órakor már tele volt a folyosó és a parlament palotájához vezető ut az országház téren is szongott az érdeklődő közönségtől. Csupa hangulat, amerre jár az ember: az első ülés előtt!

A Házban főleg a házagnyválasztásról beszélnek. A vidékről feljött függetlenségi párti képviselők megüldöve kérdezték, hogy kinek a rendelkezésétől került közre egyik felhívatás: a tudósításban az a nyilván sugalmazott kommuniké, hogy a párt házagny-jelöltje Leszky Gyula. A párt vezetői erre kijelentettek, hogy ezt a nyilatkozatot nem a függetlenségi párt elnöksége adta ki és az lesz Tóth János utódja, akit a párt értekezlete jelölni fog.

A mai ülést csak formálisnak tervezték, de váratlanul nagyon érdekes lett Szemere Miklósnak egyéb bokros elfoglaltsága között eszébe jutott, hogy jó volna purifikálni a sajtót és interpellációt jegyzett be — a sajtóbotrányok dolgában. Kivüle Vajda Sándor interpellált egy tanügyi kérdésben.

Távirati értesülésünk:

Pontban tizenegy órakor nyitotta meg Justh Gyula elnök az ülést. Bejelentette, hogy a miniszterelnök átirata szerint a király tudomásul vette a trónbeszédre kapott feliratot. Tóth János kultusz-államtitkár, a házagny erről az állásáról lemondott. Az elnök a választás iránt megteszi az intézkedéseket. Kubinyi Márton képviselő a családjában beállott gyászszet miatt három havi, gróf Uchitsz Amadé képviselő betegsége miatt négyhetesi szabadságot kért és kapott. Referált az elnök arról, hogy a Kuria Achim András békéscsabai képviselő mandátumát megsemmisítette. A Ház ezt a bejelentést teljesen közönyösen vette tudomásul. Az összehívhatósági zsűr tagjait e hónap 19 én választják meg.

Hammersberg László jegyző ezután a nyári szünet alatt beérkezett kérvények sorát olvasta fel. Azokat a vármegyéket, melyek a Fejérváry-kormány vád alá helyezését sürgették, zajosan megjelenezte a függetlenségi tábor.

Ezután felolvasták a válasza váro interpellációk jegyzékét. Az elnök közölte, hogy Polonyi Géza igazságügyminiszter közölte vele, hogy Achim András volt képviselő interpellációjára a pénteki ülésen fog válaszolni.

Haviar Dániel előad: A harmadik bíráló bizottság nevében bejelent, hogy a bizottság a neki kiosztott mandátumokat kifogástalanoknak találta.

Elnök: Felolvastatja az interpellációs és indítvány könyvet.

Thoroczkay Miklós gróf: Az interpellációs könyvben Szemere Miklós sajtóügyben a miniszterelnökhöz és Vajda Sándor a nők felsőbb oktatása dolgában a kultuszminiszterhez jegyzett be interpellációt. Az indítványkönyvben nincs bejegyzés.

Az interpellációkra a napirend kimerítése után tér a Ház.

Wekerle Sándor: A Ház munkarendje dolgában indítványozza, hogy a legközelebbi ülés pénteken legyen, amikor beterjeszti a budgetet és Kossuth Ferenc is benyújtja javaslatot. A bizottságok ezek tárgyalását nyomban megkezdhetik. Így a Ház a jövő héten meghallgatja a bizottságok jelentését s körülbelül 11 én megkezdheti az érdemleges munkáját.

Az elnök: A legközelebbi ülést péntek délelőtt tíz órára tűzi ki a miniszterelnök javaslatának megfelelő napirenddel.

Ezután az interpellációk következtek, melyekről lapunk más helyén emlékeztünk meg. Az interpellációk után az ülés véget ért.

nek gondja, a kik küzdenek a kenyérért, a megélhetésért, a betevő falatért, a kiknek a házaságban ezen a nagy vásáron nem akadt vevőjük, vagy esetleg nemes önértéktől következőleg maguk sem alacsonyodtak le árulkká, a kiket hozzátör a nagy küzdelem a nagy szenvedésekhez, megacélozza izmaikat és idegeiket, erőt és ártórságot önt beléjük az ezer meg ezer csábító körülménynek ellen állni, a melyek a mai erköcstelen világban az egyedülálló nőt léptenyomon érik.

Ezek menjenek ki az életbe és dolgozzanak. Meg aztán a tudomány fana ikusai, akik a célt, a jövődöt fölíbe helyezik a jelennek és ébrednek és újra élednek egy egy mysteriumában a nagy ismeretlennek.

Szivjóság és szeretet, oh az azért kell, szeretni kell az egész nagy világot és szívjósággal elárastani a szegény sijnálakra méltó embereket.

Nem voltál te abba a világba való, Anna. Neked a királyfira kellett volna várni, a mint hogy el is jött az, a mikor nem is vártál rá. Hogy ez a királyfi egy álnok, csaló, egy gazember és mindezek fölé szerencsétlen ember volt, arról te nem tehetsz, Anna, és nem tehetsz arról sem hogy beopta magát a szeretetbe és kioroszakolta magának minden melegét a te nagy szívednek.

Mennyire kellett, hogy szeressed, Anna, hogy elhagytad magad előtt röppen a célt és feleségül mentél ahhoz az emberhez. Igaz, nem tette volna, de mikor meghalt a kicsi Tera, a szegény beteges, vézna testvérköd, akkor nem volt miért küzdened tovább, miért dolgoznod — ellenére a te nagy szívednek és érzéseidnek.

És aztán éltetek boldogan egy évig kettőig. De jöttek a küzdelemteljes napok. A férjedet,

azt a gazembert, on bocsáss meg nekem ezért Anna, hiszen tudom, hogy te még mindig nem zártad ki őt: szeretetedből, te megbocsátottál neki Anna, valami — mulasztásért elbocsátották hivatalából. És akkor bekövetkezett az, a mitől mindig rettegetem. Az amugy is durva embert végtelen türelmetlenné tette a gond, a nélkülözés. Oh, hogy neked kellett az áldozatnak lenni, Anna! Mit álltál te ki, hogy megnyit szívedet, azt csak én tudom, mert te hallgattál róla, hogy is panaszkodtál volna valakinek?

Es akkor megszületett a kicsi fiad. Fehér arcu, szőszke kis angyal, hasonló az anyjához. De vele együtt megszületett a nyomor is és tanvát ütött a ti házatokban. Az urad nem járt munka után Anna, éjeli kávéházakban dözölt vagy kártyázott. Hányszor fogadtattad meg vele, Anna, hogy felhagy az ilyen étellel, hogy munka után lát, de mit használt mindez. A borgóztól szagos szájjal hányszor közeledett hozzád, és ha ilyenkor eltasztottad magadtól, akkor otthagyt, hogy aztán hetekig felétek se nézzen. És jöttek a megaláztatások hosszú sorai, amiktől a szíved vérzett Anna. És hallgattál és dolgoztál, mert ekkor már ott ültél nap után a zongora mellett és vadidegen emberek ügyetlen és tehetségtelen csemetéit vezetgetted be a zene csodálatos berkeibe. Minő fáradságos kenyérkereset ez, azt te jól megtudnád mondani Anna, de te nem panaszkodtál, hogy is tette volna, hiszen ha egy egy ilyen fáradságos lecke után haza tértél Anna és karjaidba kaptad a kicsi gyermekedet, aki örömrépesve nyujtogatta feléd a hófehér kacsóit, csókot nyomtál picit ajakára és végig simogattad szőszke fejecskéjét, akkor ugy éreztetted, hogy nincs nyomor a világban, nincs rideg-

ség, nincs szeretetlenség csak két kicsi világoskék csillag van, a fiad szeme, a melyből a menyország fénye sugárzik feléd.

Vissza jött aztán az az ember — a régi történet — és pénzt követelt tőled Anna. Mikor te ezt megtagadtad, akkor — akkor, most is reszketek a felháborodástól, ha rá gondolok, rád emelte a kezét és végigsujtott téged Anna, a te fehér patyolat tested beszenyezte a tisztátalan kezével kegyetlenebbet nem is cselekedhetett volna!

Es te Anna azt hitted, hogy egy világ omlik össze előtted. Csillag, búbajos délibábok, fénylő ragyogás, ami a szeretett férfi alakját még most is előtted körülfogta mind, mind összeomlott e pillanatban, és te ott álltál a sáros lábbal összetört boldogságot romjai fölött és sirtál keservesen. Sirtad az ifjúkori ábrándjaidat, a mikor még azt hitted, hogy a szabad és független élet nyujtotta boldogságot fogod élvezni, sirtad, hogy ezekről lemondtál egy férfi kedvéért, akinek képe glóriával övezetten élt a lelkedben és aki most lépve csillag rongyait itt áll a durvaság és embertelenség köntösét öltve magára. Oh hogy fájhatott a lelked!

Es aztán — azt hitted, hogy az egész világ tudja szégyenedet; kifutottál innen messzire, senkinek sem mondtad hová, dolgozni fáradni, nem, nem magadért Anna — a kicsi szőszke fiadért huzni az igát, míg csak ki nem dől sz bele.

Magányos éjszakákon a midőn szememet kerüli az álom, te jutsz eszembe Anna, én játszótársam. Es eszembe jut közös sorsunk, az anyám és a tiétek, ti ifjú barátomim és elsirok egy hosszú verset közös sorsunk felett.

Obláth Mariska.

Egy román bank csődje.

Sikkasztó vezérigazgató.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 10.

Alig egy hónapja, hogy a Kiszodana temesmegyei román takarékpénztár igazgatósága a vádlottak padjára, onnan pedig a bíróságra került. Most pedig annál jóval szenzációsabb pénzügyi panama foglalkoztatja a közvéleményt. Az eset hőse, — mint említettük — ugyancsak egy temesmegyei román pénzügyi igazgatója. A ligeti Padureana éveken át szuverén és korlátlan rendelkezési joggal Teaha Kornél gör. kel. román esperes igazgatta. Az adósok és betevők, nagyjából oláh parasztok, vakon bíztak az igazgató finánciális műveleteiben, aki különben nem is tűrt semmiféle beavatkozást az úgynevezett belügyekbe. Hogy mennyire reális alapokon kezelték az idegen vagyont, annak bizonyosságául szolgáljon az a szomorú tény, hogy rövid idő alatt nem kevesebb, mint negyvenhatezer korona jutott el. A jámbor betevők és az adósok pedig fizethettek, kétszeresen-háromszorosan.

Mutató vége felé pattant ki a szenzációs csalás és sikkasztás, amelyről annak idején részletes tudósítást is közöltünk. Az igazgató Teaha Kornél ismeretlen helyre költözött, a temesvári ügyészség megindította az eljárást és a pénzügyi elilek tegnap megnyitották a csődöt.

Az eset részletei a következők:

Popecz Simon ligeti gazdag földmivesnek körülbelül ezerhatszáz korona betétje volt a Padureanában. Az utóbbi időben már rabesgettek valamilyen igazgató ur úr emelről, amiért is pénzt meg akarta menteni és a betétet felmondta. Legnagyobb megütközésére azt a választ kapta, hogy a pénzt nem adják ki, mert nincs. Erre Popecz bejött Temesvárra és előadta az esetet egy ügyvédnek, aki megtette a feljelentést. Ertesülték erről a ligeti érdekelték és az ottani jegyzőnél nem kevesebb, mint husz oláh paraszt jelenkezett, akiket kisebb-nagyobb összegek erejéig megkárosított az intézet.

Többek között Kapaia János a Padureana pénztárnoka előadta, hogy a lugosi Poporinál egy 5700 K. n. váltó van elhelyezve, amelyen ő az elfogadó, pedig soha ő váltót alá nem írt és pénzt nem kapott. De a kezesek aláírása is mind hamis. Petrof Jovan ligeti parasztnak szintén 5700 koro árú váltója jött forgalomba, melyet soha alá nem írt. Radoszov Jossim a Padureanától kölcsön címen felvett 800 K. kölcsönt, amelyre váltót adott. Visszafizette a kölcsönt, amiközben egyszerre csak a beregszói Reregsszanz is beperelte 800 korona erejéig, holott ott sohasem tartozott. Gosztiea Ilés az igazgató urtól gabonát vásárolt hitelbe. Hat koronával maradt adós és ezért váltót adott. Ezt a váltót Teaha a temesvári Pastornál 90 K. erejéig értékesítette. Hasonlóképpen bánt el Jerkán Nikolae, Korin Ilés Miczinga Dániel, Boczun Toma és Stefanescu váltóival. Kitérítlenül vette át és azután részint a Timisianánál, részint a Pastornál leszámoltoltatta.

Miczinger Vince, aki szintén kölcsön vett fel a Padureanától, előadta, hogy Teaha feleségének kifizette az egész váltót és nemrégiben 800 korona erejéig beperelte őt a Temesvári Általános Takarékpénztárnál. Lenger György szintén pénzt akart az intézettől. Teaha azt mondta, hogy náluk ugyan most sincs, de adja oda a váltót, majd ő szerez Lenger oda is adott neki egy váltót, 80 koronára volt szüksége, annyit kapott is, és mégis 130 koronát kellett visszafizetni. Lupsor Juon földet vett Teahától, váltókat adott 220 korona tartozása fedezésére. Az igazgató azonban 700—700 koronát vett fel a váltókra a Timisianánál és Pasztorinál. Gotya Giga prolongációs váltót a lejáratkor újból értékesítette.

Ilyen és hasonló feljelentések egész tömege érkezett a temesvári kir. ügyészséghez, amelyek csalással, sikkasztással és okiratham-

istással vádolják Teahát. A panaszosok előadása alapján eddig negyvenhatezer korona kárt konstátálhatni.

Megindult ennek alapján a vizsgálat. Fehér Antal központi vizsgálóbíró és Vaniss Dező kir. ügyész egy napon kiszállottak a helyszínre, hogy az intézet pénztárát és könyveit átvizsgálják. Azonban sem az igazgatót, sem a pénztárost, akiknél a kulcsok voltak, nem lehetett megtalálni. Teaha ismeretlen helyre távozott, a pénztáros pedig Zsebelyen üdült. Így a vizsgálat egyelőre eredménytelen maradt. Fehér Antal vizsgálóbíró tegnap reggelre beidézte Teaha igazgatót, aki azonban nem jelent meg. Bukovecról, ahol az igazgató apósa lakik, az az értesítés jött, hogy Teaha két hét előtt azzal távozott, hogy elmegy Kizdlára, majd Lugosra, ahol dolgozik. Kizdláról érkező telefonjelentés szerint azonban ott sem járt.

Néhány igazgatósági tag, akik belátták, hogy az intézetet tovább vezetni lehetetlen, mert hisz egy fillér készpénzük sincs, a temesvári kir. törvényszéknél megkérte az intézet ellen a csődöt. A törvényszék, tegnap el is rendelte a Padureana ellen a csődöt; biztos lett Pavlovitz Márk dr. törvényszéki bír. tömeggondnok Capdebó Zoltán dr. ügyvéd, helyettese pedig Alföldi Géza dr. ügyvéd.

A megye proletárjai.

(Aradmegyei díjnyokok nyomora.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 10.

Aradmegyei díjnyokok nyomorognak. Ötvenhetven koronás fizetésükből sokaknak családot kell eltartania és az élet drágul, egyre drágul. A borzalmas drágaság pedig a legnagyobb nyomorba döntötte a közigazgatás proletárjait, akiknek máholnap igazán nem jut kenyérre sem. Ez az állapot indokolja azt a kérelmet, melyet a megyei díjnyokok ma nyújtottak be Dálnoki Nagy Lajos alispánhoz, s amely így hangzik:

Nagyságos Alispán ur!

A már-már végső nyomorral küzdő, mely tisztelettel alulírott vármegyei központi díjnyokok azon alázat s kéréssel járulunk Nagyságodhoz, hogy mentesen meg minket és jövődorsuk felett kétségbeesett családunkat az éhezés borzalmas kínjaitól, mentesen meg a küszöbön lévő télen a megfagyás veszedelemétől!

Ehező családunk nevében is könyörögve esedezünk, hogy a legközelebb megtartandó törvényhatósági közgyűlésen kieszaközzölj miltóztassék, hogy folyó évi július hó 1-étől számítottá mindaddig az ideig, amíg csekély havi 50—60 és 72 koronás fizetésünk a mai megélhetési viszonyoknak megfelelően véglegesen rendeztetni fog, legalább 50% drágasági pótlékban részesüljünk.

Nagyságos alispán ur! Köztudomásu dolog, hogy a nálunknál sokkal jobban javadalmazott tisztviselők is nehezen küzdenek meg a mai drága megélhetési viszonyokkal, s minduntalan hangoztatják jogos panaszukat fizetésük elégtelensége miatt. Mit szóljunk mi, akik a legcsekélyebb napszámbernek sem megfelelő havi 50—60 és 72 kor. fizetést huzunk. Mindenki beláthatja, hogy ebből a fizetésből megélni és családot fentartani nehéz volt eddig is, ma pedig képtelenség. Ha felsorolnók mindazokat az indozokat, melyek kérelmünk jogossága mellett szólnak, akkor hasábotokat kellene írni arról az elviselhetetlen nyomorról, melybe a lakás és élelmészeti viszonyok terén beállott nagymérvű drágaság, valamint a kedvező megélhetési viszonyok között és csekély fizetésünk elégtelensége miatt jutottunk.

Ez az életem napról napra drágul és ezzel a mi nyomorunk napról napra nő. Helyzetünk kétségbeesett és elviselhetetlen. Gyors segítség nélkül különösen családok kártáraznak máholnap az éhínségnek lesznek kitéve.

Ezeknél fogva kérjük nagyságos alispán urat, hogy ezen kérvényünket Aradmegyei törvényhatósági közgyűléséhez pártolólág felterjesztetni sziveskedjék, ahol is hódoló

alázattal esedezünk, miszerint ezen jogos és indokolt kérésünket teljesíteni miltóztassék.

Mely után vagyunk nagyságos alispán ur alázatos szolgái:

A vármegyei központi díjnyokok.

A méltányosság parancsolja, hogy ez a kérdés miltóbb meghaligatásra találjon. A tél előtt állunk és a díjnyokoknak épen úgy meg kell élniök, mint más embernek. Ha sok az ötven százalékos pótlék: rdjanak nekik kevesebbet. De adni kell, még pedig gyorsan, mert kétszer ad, aki gyorsan ad.

A póttartalékosok kárpótlása.

Kik kapnak segílyt?

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 10.

A hivatalos lap mai száma közli a honvédelmi miniszternek az ország összes törvényhatóságaihoz intézett rendeletét a póttartalékosok segélyezése tárgyában. A rendelet mindenekelőtt megemlíti, hogy az 1905. évi ujoncozás elmaradása miatt a békelétszám fentartására az 1888:XVIII. t.-c. alapján kivételes tényleges szolgálatra behívott póttartalékosok segélyezésére a költségvetésbe 1.500.000 korona vételettel fel. A rendelet főbb intézkedései a következők:

Segélyben részesíttetnek azok a póttartalékosok, akik még a bevonulás előtt megnősülvén, bevonulásuk alkalmával feleségüket vagy vagy gyermeküket kenyérkereső nélkül voltak kénytelenek visszahagyni a tényleges szolgálat idejére: amennyiben vagy teljesen vagyontalanok, vagy csak oly vagyonnal bírnak, mely mellett a család eltartására a családtag munkájereje feltétlenül szükséges.

Azok a póttartalékosok tehát, akiknek oly vagyonuk, vagy a tényleges szolgálat alatt is élvezett jövedelmük van, hogy vagyoni állapotuk miatt a védőtörvény 84. § ábaa fozáit kedvezményben abban az esetben sem volnának részesíthetők, ha a törvény által e tekintetben megkivánt követelményeknek egyéb ként megfelelnének, a segélyezésből ki vannak zárva.

Azok a póttartalékosok pedig, kik nem feleségük és saját gyermekeik eltartásával voltak terhelve, csak különös méltánylást érdemlő esetekben és csakis a honvédelmi miniszter határozata alapján kivételesen segélyezhetők.

A segélyösszeg megállapításánál alapul a tényleges szolgálatban eltöltött napok száma, továbbá a megállapítandó évi átlagos férfinapszám és a gyámolt nélküli visszahagyott családtagok (feleség és gyermek) száma veendő és pedig:

a) akik legfeljebb csak két családtagot hagytak vissza kenyérkereső nélkül, minden egyes a tényleges szolgálatban eltöltött napra a megállapított évi átlagos férfinapszám kétharmad részéig terjedhető összeget,

b) a két tagunál nagyobb családtagot visszahagyott póttartalékosok pedig a teljes férfinapszámmig terjedhető összeget kapják segélyül.

Az évi átlagos férfinapszámot megyékben közigazgatási járasonként, illetőleg rendezett tanácsu városokként, Horvát Szlavonországban városi községeként, a járási főszolgabíró (járási tisztviselő), illetőleg a polgármester megokolt előterjesztése alapján és a helyi viszonyok mérlegelése mellett, — törvényhatósági városokban és Budapesten az egész városra egységesen, a polgármester megokolt előterjesztése alapján, a törvényhatóság közigazga-

tási bizottsága, Flumében a kormányzó tanács állapítja meg.

A közigazgatási járásokban a mezőgazdasági munkásoknak napi munkadíja vétetik alapul és az évi átlagos napszám iránt a főszolgabíró előterjesztését a közigazgatási bizottsághoz a járási mezőgazdasági bizottságtól és néhány nagyobb birtokostól beszerzett adatok alapján teszi meg. Rendezett tanácsu és törvényhatósági városokban pedig, vagy a mezőgazdasági, vagy a város területén élő és különös ügyességet és előképzettséget nem igénylő ipari munkára alkalmazott munkásoknak napi munkadíja vétetik az átlagos napszám kiszámításának alapjául a szerint, hogy az illető városban a mezőgazdasági vagy az ipari munkások laknak-e túlnyomó számban, illetőleg, hogy a város lakossága inkább a mezőgazdasággal vagy pedig iparüzéssel foglalkozik-e.

Budapesten az ipari munkánál alkalmazott napazamosok munkadíja vétetik alapul.

Jogot a nőknek!

Ne neveljünk luxUSDámákat.

Interpelláció a Házban.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 10.

A képviselőház mai ülésén egy román nemzeti képviselő melegen fölkarolta a nőnevelés ügyét, amennyiben interpellációt intézett Apponyi Albert közoktatásiügyi miniszterhez, akitől a felsőbb nőoktatást korlátozó rendeletek visszavonását kérte. Beszédében szövegezte a mai hibás nőnevelést, amely anyák helyett luxUSDámát nevel az országnak.

Az interpellációról, amelynek előadása során derűs hangulat uralkodott a t. Házban, az alábbi távirati tudósítást adjuk:

Vajda Sándor öt perc szünetet kér.

Elnök: Most kezdjük az ülést, tessék beszélni.

Vajda Sándor szót nem mint nemzeti, hanem mint országos képviselő akar szólni.

Elnök: Figyelmeztetem a képviselő urat, hogy itt sohasem mint nemzeti képviselő beszél, hanem mint országgyűlési képviselő. Zajos helyeslés és taps.)

Vajda Sándor: A nők érdekében szólok föl. A nőknek nincsenek jogaik nálunk. (Elöntöndös jóbbról.)

Fürster Ottó: Dehogyan nincs. Annyi joguk van, mint nekünk, sőt több. (Derűtség.)

Vajda Sándor úgy látja a Ház kedvéből, hogy ez a kérdés nálunk még nem érett meg. Mégis kötelessége rámutatni azokra a visszasságokra és igazságtalanságokra, amelyek most a nőoktatás terén történnek. Első sorban hibás az a miniszteri rendelet, amely a nők érettségi bizonyítványát kisebb értékűnek mondja, mint a férfifüvenvédek érettségi bizonyítványát vagyis a nőt nem jogosítja minden pályára, holott a férfiak a boldogulás és megélhetés minden módját választhatják.

Fölkiáltások: A nő hivatása a férjhezmenés.

Ugron Gábor: Háziasszonyokat és anyákat kell nevelni.

Vajda Sándor: Természetes, hogy a férjhezmenés a nő legszebb hivatása, de addig is, míg ezt az állam meg nem könnyíti!

Hédervári Lehel: Állami szubvenciót kell nekik adni hozományul.

Vajda Sándor: ... törvénnyel kellene az agglégányokat rávenni, hogy a házasság érdekük legyen. Akkor mindenesetre a férfiaknak nagyobb százaléka nőülne meg. Addig is pedig, amíg ez megtörténhetik, módot kell adni a

nőknek, hogy kivépezhassák magukat és álláshoz jussanak. A mai nevelési rendszer inkább luxUSDámákat nevel, mint anyákat. Ezen mindenáron segíteni kell. (Helyeslés.) Legyenek a nők az egyetemen egyenjogúak a férfakkal.

Mivel a mostani kultuszminiszter ő reá a felvilágosodottabb férfi benyomását teszi, interpellációjában arra kéri a minisztert, hogy a nők felőbb oktatását korlátozó rendeleteket helyezze hatályon kívül és terjesszen a Ház elé olyan törvényjavaslatot, amely a nő mai megalázó helyzetét orvosolja.

Az interpellációt kiadták a közoktatásiügyi miniszternek.

Az „ezredorvos ur.”

Fegyházra ítélt házasságszédelgő.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 10.

Emlékeztet még, hogy a nyár folyamán letartóztatott egy veszedelmes szélhámost, aki üzletszerűen kötötte a házasságokat. Többek között házasságra lépett egy csanádmezei földbirtokos leányával, akinek dr. Papp Béla temesvári ezredorvos gyanánt mutatkozva be és annak hamis okmányával sikerült hálójába csalni. A szélhámos igazi neve Korzinek Tivadar, sok helyen mint dr. Pichner József is szerepelt, ha úgy látta, hogy a házasságoknál erre szükség van.

Most azt jelentik, hogy az erzsébetvárosi törvényszék fegyházbüntetést szabott rá és arra az asszonyra, aki a bűntettek elkövetésében segítségére volt.

Korzinek Tivadar — alias dr. Papp Béla, dr. Pichner József — mikor Temesvárott tartózkodott, ellopta dr. Pichner nyugalmazott ezredorvostól születési bizonyítványt s egy hamisított diploma alapján mindenütt mint dr. Pichner József nyugalmazott ezredorvos szerepelt. Ez irásokkal felszerelve Szegedre ment s ott a legelőkelőbb körökbe nyert bebocsátást. Mindenütt igen megszerették, mert finom modorával minden gyanút elhárított magáról. Itt mutatták be többek között a jelenlegi legújabb feleségének, Krizsán Iónának, akinek szintén meggyerte rokonszenvét. Ott is hazugságokkal tartotta, előadta többek között, hogy ő Bécs III. kerületének mentőorvosa s most szabadságon van. Igen sokat hallott a szép magyar városról, Szegedről, tehát elhatározta, hogy szabadságát itt tölti el csendesen, mint minden mulatozástól, hogy amugy is a sok és izgalmas munkától kifárasztott idegeit teljesen kipihenhesse. Több heti udvarias után megérte az özvegy kezét — kiről időközben megtudta, hogy szép vagyona is van. A szegedi anyakönyvvezető előtt történt meg a házasságkötés, de Korzinek az anyakönyvvezetőt hamis okmányokkal annyira félrevezette, hogy az dispencziót eszközölte ki neki. Közben Bécsben is járt s már akkor kötött menyasszonyától táviratilag száz koronát. Aztán visszajött és megvált a lakodalom. Az új házasság azután Bécsbe utaztak, mert a férj azt is igazolta, hogy ő az osztrák főváros harmadik kerületében mint mentőorvos kapott alkalmazást.

A becsapott urasszony egy csanádmezei földbis okosnak, Krizsán Istvánnak a leánya. Az aradmegyei Kérülő községben született. 1869. május 16-án. A tavasszal ismerkedtek meg Szegeden, még pedig Német Ottmár nyugalmazott telekkönyvvezetőnek a házában. Krizsán Ióna barátságban állott a családdal s az „ezredorvossal” is ott ismerkedett meg. Az esküvőt március 20-án ülték meg. A polgári eskütést László Béla szegedi anyakönyvvezető végezte. A szélhámos dr. Pichner József orvos-

tudor, cs. és kir. ezredorvosnak mondta magát. Bécsben született, 1848. október 4-én. Násznagya Némethy telekkönyvvezető volt, a menyasszony tanúja pedig Krizsán Fülöp nagylaki járásbírósi végrehajtó, az új asszony fivére. Érdekes, hogy az esketési levélben ez olvasható: „A vőlegényt az anyakönyvvezető személyesen ismeri”. Esküvő után az ilju pár Bécsbe utazott.

Később kiderült, hogy Korzinek nem orvos, hanem üpyök és főfoglalkozása az, hogy tapasztalatlan leányokat és asszonyokat lépre csal, házasságot köt velük és a pénzüket magával viszi, aztán többet nem is jelentkezik. A házasságcsalót Krizsán Ióna följelentésére elfogták és több bűnvádi eljárást indítottak ellene. Kiderült, hogy amíg Krizsán Annával egyben járt, Nagyekemézön Kovács Lajos álnéven feleségül vette Heuter Ferencné s miután elköltötte vagyonát, megszökött. Ugyancsak ebben az időben jegyet váltott özvegy Fekete Gábornéval. Ezt és a Heuternével kötött házasságot egy Ring Istvánné nevű asszony közvetítette.

Tegnap mindketten az erzsébetvárosi törvényszék elé kerültek, amely Korzinekot öt évi fegyházra, a bűntársát pedig 6 hónapi börtönrre büntette.

Szemere a sajtó ellen.

A purifikáló kártyahős.

(Mért nem boldog a magyar?)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 10.

A képviselőház mai ülésének szenzációja volt. Szemere Miklós, a Huba nemzetségebeli céllövő, kártyajátékos és honmentő ur interpellált a sajtó durva hangja és korrupt volta miatt. A kiváló erkölcsbíró fejtegetéseiről lapunk vezető helyén tesszük meg megjegyzéseinket. Magáról az eseményről fővárosi tudósítónk a következő távirati értesítést küldi:

Szemere Miklós: A közélet fontos tényezője a sajtó. Ezzel 1902-ben a Házban már foglalkozott, amikor sajtóiskola felállítását sürgette. Neki is irányadó nézete Deák Ferenc nézete, hogy mindent meg szabad írni, a mi igaz, de újságírók hivatása a legnemesebb. A jó sajtó vezérszavai a kultúra menyboltozatának. 1830-ban körülbelül 10 lap volt nálunk, ma Budapesten 80 magyar napilap és 10 német napilap jeleik meg, több mint Európa fővárosaiban, Párist kivéve. Első tekintetre tisztában kell lennünk, hogy lapjaink száma túlteng. A lapok fentartása irtózatossá pénzt nyel el. Az újságírók, e modern földistenek gyálázatos fizetéseket kapnak. Azt hiszi valaki, hogy nálunk a lapokat főképpen az előfizetők és hirdetők tartatják fenn? Nagy tisztelet a kivételeknek, a lapokat nálunk az állam, a bankok, a nyilvános társaságok pénzei éltetik. Ha ez mind nyíltan történne, semmi szavam nem volna. De ez mind sub rosa történik. Az állam páuszálék el vannak bujtatva, úgy, hogy a lap tulajdonos tömérdek állami pénzt dughat zsebre, mégsem összeférhetetlen, mégis lehet képviselő. (Zaj.)

Halász Lajos: Neveket kérünk!

Szemere Miklós: A szegény adófizető népgarasaival el kell számolni. Lengyel Zoltán egyik beszédében elmondta, hogy az államvasutaknál egy milliónál többet adnak ki titokban lapok számára. Gróf Serényi Béla volt kereskedelmi államtitkártól hallotta, hogy az államvasutak budgetjét négyszázezer koronával súlyosbítják a lapok. De a vasut költségveté-

sében erről nincs szó. A vasúti hirdetésekre nincs szükség. Van olyan újság, melynek 24 szabadjegye is van. Rövid idő előtt még fogalma sem volt arról, mi a pauszálé. Szolgál tehát kis életképpel. Az adatok az Egyetértés adatai 1895. évről, mikor Csávolszky Lajos volt a szerkesztő. Elmondja, hogy a lap egyes bankoktól és társaságtól mennyi pausét kapott. Azóta pedig a pauszálék csak fölfelé emelkednek. Kérdés, kibírja-e az ország a súlyos terheket és gyakorolhatják-e a lapok kritikájukat a válságok felett? A Ganz-gyár évi 90.000 koronát költ hirdetésekre. A Lander-bank nem ad a lapoknak krajcárt sem. (Zaj.) 1906. augusztus 24-én meggyőződött arról, hogy tavaly az Egyetértés című lap 36.000 koronát kapott az államasuttól. 1905-ben a földművelésügyi miniszter több lapnak adott szubvencióját ismerteti.

A magyar lovaregylet és a sajtó viszonyáról szól, amely most nem kedvező. A Bud. W. a sportmaneket lovajoknak nevezi. A lóverseny banditájának nevezik gróf Batthyányt. Először, akinek apja vértanú volt. A sajtónak nem szabad mások becsületében gázolni. Batthyány inkább megvált állásától, mintsem pauszálé fizessen. Az ügétőversenyek ellen nem olvasott izgató cikkeket, mert az ügétőegylet is pauszálékat. A Vadász és Versenylap fogadóirodáját, míg „kielégítette” a lapokat, nem érte támadás. Ha pedig valaki azt hiszi, hogy ezek a pauszálék közönségre szolgálnak, az téved. Bemutatja a Magyar szó és a Népszava című lapokat, melyeknek hangját kifogásolja. A Budapesti Napló Kossuth Ferencet és gróf Andrássy Gyulát becsmérl.

Szól a lapnak a Pesté Hírlap ellen intézett támadásáról a darabont-korszak idején kapott szubvenciók miatt. A Népszava azt írja, hogy, Kossuth Ferenc és társai ezután nyugodtan akarnak zabálni. (Derűtlenség.)

Hát hol a királyi ügyész? Nem lehet már sajtópórt indítani Magyarországon? Az ilyen cikkeket megírásához fizesse a szegény nép az adógarasokat. A toll haramiái garázdálkodjanak tovább? Ez a magyar civilizáció? Egy hozzáintézetetől való elzárva, hogy a bűnügyi tárgyalásokon a pénzes embernek fizetniük kell, különben a meghurcoltatás kálváriáját szenvedik végig. A yerebek is csiripelik, hogy a villamos vasúti balesetek előfordulnak az életben, de nem a lapokban. Kíváncsi arra, hogy a Jelzőlogbank konverziójánál mit kapott a sajtó? A Szövetkezés című lap erre bő anyaggal szolgál. A mai hazafias és szolid kormánynak nincs szüksége erre a tömjénezésre. Szűnjék meg a drága rendszer és ne prédálják a közvagyon, Láss a nemzet, hogy nem engedünk. Adatal hézagosa, de módjában áll a Háznak ennek a kérdésnek kikutatására parlamenti bizottságot kiküldeni. Beterjeszti interpellációját a miniszterelnökhöz, akarja-e a pauszálé rendszert megszüntetni?

Wekerle Sándor: Szemere Miklós sürgősen jelezte interpellációját, tehát rögtön válaszol. A sajtóügyek terén csakugyan tarthatatlanok a viszonyok nálunk. Nagy áldozatok terhelik az államot és magántársaságokat, úgy hogy a sajtó valósággal adószedője az országnak. Az alkotmányos szabadság leghatalmasabb faktorának, a sajtónak igazságát és tekintélyét érinti ez a kérdés. Sajnálja, hogy Szemere előzetesen nem közölte vele adatait, hogy részletesen szólhatott volna. Ami a kormányt illeti, ez felállítja azokat az elveket, melyekkel a sajtóügy terén élni akar.

Lehet, hogy minket is terhelnek hibák e téren, de nagyobb rázkódtatások nélkül megcsinálni a purifikációt egyszerre nem lehet. A kormánynak nincsen oka semmit sem takarni. De bizony hibások ebben magánosok is, akik

látva a mételeyt, szemet hunynak. Tény az, hogy a kormány átvételekor rettenetes állapotokat talált. Olyan lapok is élvezték a kormány jótéteményeit, amelyek a kormányt nem támogatták, hanem támadták. Mi ezt nem tettük, hanem megszüntettük a hivatalos lapot és újat nem indítottunk. Ez a kormány azt az utasítást adta, hogy a sajtó a külföldön ne személyeket dicsérjen, hanem gazdasági viszonyokat ismer-tessen, a belső sajtó pedig objektív kritikát gyakoroljon. A sajtó purifikációjához szükség van a sajtó támogatására.

Ami a vidéki lapok szubvencióját illeti, csak ott juttatunk valami csekélységet, ahol a megyei hivatalos lap kiadása nagyobb áldozattal járna, vagy ahol a nemzetiizmi izgatás el-lensúlyozása céljából szükség van a lapra. Ezeknek azonban olyan csekély aprópénz jut, hogy igazán szólni sem érdemes róla.

A mai viszonyok orvoslására az lesz a leg-hathatósabb eszköz, ha a kormány ragaszkodni fog ahhoz az elvhez, hogy a pauszálé a teljes-tett szolgálattal arányban legyen és ha más-részt a társadalom is hozzájárul a purifikációnak. A kormány ebben számít a sajtó tiszta elemé-nek támogatására is. A kormány minden visz-szaélést, szubvenciót vagy meg nem engedett dolgot meg fog szüntetni, de rázkódtatás nél-kül és purifikálni fogja a sajtót az arra hiva-tott sajtóténnyezők útján és közreműködésével. (Zajos helyeslés.)

Szemere Miklós bizik a kormányban és a választ tudomásul veszi.

A Ház a választ tudomásul vette.

A rab öröme.

(Büntetéselengedés az aradi fogházban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 10.

Három évvel ezelőtt súlyos testi sértés bűn-tettével vádolva állott az aradi törvényszék előtt Mora György földműves. A bíróság a vád-lottat két évi fegyházra ítélte. Mora György su-lyosnak találta az ítéletet és felebbezést jelen-tett be, mire az ügy a nagyváradi kir. táblá-hoz került. A másodbíróság azonban az aradi törvényszék álláspontjára helyezkedett és hely-benhagyta az ítéletet. A vádlott erre har-madikban is felebbezést jelentett be. De ez sem használt, mert a Curia az elsőbíróság által hozott és a másodbíróság által megerősített ítéletet szintén helyesnek találta, miért is az íté-letet végérvényesen helyben hagyta.

Mora György ilyen körülmények között kénytelen volt belenyugodni a sorsába és két évi fogházbüntetésének kitöltésére jelentkezett az aradi ügyészségnél, amely az elítélte az aradi fogházban helyezte el. A fogházban Mora a legpéldásabb magaviseletet tanúsította. Soha semmiféle rendellenességet nem követett el, miért is a fogházfelügyelőség gyakran részesít-tette elismerésben és példaképpen állította oda a többi fogolynak.

A jó magaviseletű foglyoknak tudvalevő-leg nemcsak a fogházban való életük van megkönnyebbítve, hanem egyes esetekben bűn-tetésük egy részét is el szokták engedni nekik. A büntetés elengedése az igazságügyminiszter jogkörébe tartozik.

Mora György rövid idő múlva tölti be bűn-tetés idejének kétharmad részét. Példás vi-selkedésért a fogház felügyelő a múlt héten tudtára adta, hogy hátralevő büntetésének el-engedése iránt joggal folyamodhatik az igaz-ságügyminiszterhez, mert bizonyos, hogy telje-síteni fogják kérelmét. Mora erre kegyelmi kérvényt adott be, amely a kir. ügyészség út-ján kerül a miniszterlumba. Minthogy a mi-

niszter a fogházfelügyelő bizottság véleménye alapján dönt a kérelem ügyében, a bizottság ma Fábian Lajos dr. elnöke alatt ülést tar-tott, amelyen Szokolczay Lajos kir. ügyész pártfogalag terjesztette elő Mora kérelmét, mire a bizottság kimondta, hogy Polónyi Géza igaz-ságügyminiszterhez küldendő véleményében melegen ajánlani fogja a jó viselkedésű fogoly szabadonbocsátását. A bizottság ülésén részt-vettek id. Nachtnébel Odón és Műlek Lajos dr. közjegyző.

A csanádpalotai sikkasztás.

(Elítélt községi irnok.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 10.

Egy jobb sorsa érdemes fiatalember hiva-tali sikkasztás büntette miatt állott a szegedi büntető törvényszéken.

Manheim Jenő 21 éves irnok, jelenleg a 101. gyalogezred közlegénye, a vádlott, aki a múlt esztendőn folyamán Csanádpalotán volt községi irnok. Ott a marhajárlatok kezelésével bízták meg és minthogy 50 korona havi fizeté-séből nem bírt megélni, lassankint elsikkasztott 503 koronát.

Ezért Nikolics Aurél községi jegyzőt tették felelőssé, mert ő vette föl Manheimot és ezért neki kellett megtéríteni az elsikkasztott pénzt. Nikolics azután följelentette az irnokot, aki emiatt állott a szegedi büntető törvényszék előtt.

— Bűnösnek érzi-e magát? — kérdezté-tőle az elnök.

— Igen, annyiban, hogy elsikkasztottam a pénzt, mert nem tudtam megélni az 50 korona fizetésemből.

— Ki vette föl magát a község szolgál-tatába?

— Nikolics Aurél községi jegyző és ő is fizetett engem.

— Miből fizette? A közpénztárból?

— Azt nem tudom.

— Tette maga esküt hivatalba lépé-sekor?

— Nem tettem.

— Miért nem jelentette föl magát a jegyző mindjárt akkor, amikor a sikkasztást észre-vették?

— Mert a szüleim aláírtak egy nyilatko-zatot, hogy megfizetik a pénzt, de ő később mégis följelentett.

Azután Nikolics Aurél jegyzőt halgat-ták ki. Elmondta, hogy ő fogadta föl az irnok-ot és ő is fizette havonként, de a község pénzéből.

— Ennek kellett megfizetni az elsikkasz-tott összeget?

— Igen, nekem. A vádlott szülei azt fogadták, hogy havonként fizetik meg az el-sikkasztott pénzt, de amikor az első részletet sem fizették meg, megtettem a följelentést.

— Micsoda pénz volt az, amit ő elsik-kasztott?

— A marhajárlatok kiállításából befolyó pénz volt.

Ezzel a bizonyítási eljárást befejezték és az ügyész hivatali sikkasztás büntette miatt kérte a vádlott megbüntetését. A védő ezzel szemben azt vitatta, hogy Manheim Jenő nem volt közhivatalnok és így nem is követhetett el hivatali sikkasztást, hanem csak egyszerű sik-kasztást.

A törvényszék hivatali sikkasztás miatt bűnösnek találta a vádlottat és négy hónapi fogházra ítélte. A védő semmiségi panaszt je-lentett be.

Az aradmegyei árvaszék mint szerelmi bíróság.

A leányzöktető jegyző.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 10.

Az aradmegyei árvaszéket súlyos feladat elé állítja a hivatalos kötelesség. Döntenie kell két szerelmes lélek regénye fölött, amelyben eddig az anyai, megingathatlan akarat jelenti a szíveket elválasztó akadályt. A szerelmesek most az árvaszéktől kérik a szülői áldás pótlását.

Napok óta beszélnek a vármegyében, hogy K. E., özvegy K. F.-né, *ujszentannai* gazdag földbirtokos asszony leánya nyomtalanul eltűnt hazulról. Szűret idején a leány Muszkáról, ahol nővérének szülőjében volt, megszökött.

Hogy a leány hol van, azt ma se tudják; de az esakhamar kétségtelenné vált, hogy miért szökött meg. A leány hosszabb ideje szerelmes lett S. L. aradmegyei fiatal jegyzőbe. A jegyző el is akarta venni a leányt, de az asszony, aki a gazdag leányt, úgy látszik, hozzá hasonló gazdag embernek szánta, megtagadta beleegyezését. A fiatal ember kijelentette, hogy nem akar a lánynyal egy krajcárt se; de az asszony hajthatatlan maradt.

A lány ezen úgy segített, hogy megszökött. Az anyja mindenféleképpen kerestette, de eredménytelenül. A leány tartózkodási helyét nem tudja, csak a völgyéne.

Az ismeretlen helyen tartózkodó leány most a jegyző útján Aradmegyei árvaszékhöz fordult, hogy az a házassági törvény 8. §-ának utolsó bekezdése értelmében tárgyalást tűzzön ki, a melyen a felek meghallgatása után határozzon a fölött, hogy S. L.-el *szülői beleegyezés nélkül házasságra léphessen*. Hogy a leány megidézhető legyen, S. L. bejelentette, hogy az árvaszék előtt *hajlandó annak tartózkodási helyét elárulni*.

Az aradmegyei árvaszék a tárgyalást október 22-ére tűzte ki. Érdekes, hogy a szökés megtörténte után a leány nővérei és sógorai beszéltek rá az anyát, hogy egyezzen be a házasságba, de az anya hallani se akart róla. A romantika jegeseteiben jártas körökben valószínűnek tartják, hogy ez árvaszék a házasságkötéshez az engedélyt meg fogja adni.

Ujabb sztrájk Mezőhegyesen.

Letartóztatott aradi munkások.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 10.

Mezőhegyesen a *Mezőgazdasági Ipar Részvénytársaság* cukorgyárában *ismét sztrájk tört ki*, amelynek során két aradi asztalos segédet letartóztattak. A sztrájk-ról a következőket írják:

A mezőhegyezi csendőrség még a múlt hónap vége felé észlelte, hogy a cukorgyári munkások között mozgolódás, elégedetlenség jelentkezik a felemelt munkabérek dacára is s azóta fokozott éberséggel teljesítette a szolgálatot úgy a vasúti indóháznál, mint a vendéglőkben.

E hó 5-én este Arad felől két munkásforma egyén érkezett Mezőhegyesre. Megérkezésük után rögtön a cukorgyári munkások felé tartottak. A csendőrség megfigyelte őket, másnap estig azonban semmi olyan dolgot nem követtek el, ami beavatkozást igényelt volna.

Szombaton este az őrző a Cservinszky-féle vasúti vendéglőben észrevette, hogy a cukorgyári munkások a vendéglő egy asztalánál egyet az alakok közül rendkívül figyelemmel hallgatnak.

Az őrző, mivel a munkás idegennek tűnt fel előtte, igazolásra szólította fel. Ekkor tűnt ki, hogy az egyike az előző este Arad felől érkezett munkásoknak.

A további vizsgálat során kitudt, hogy a másik egyén a munkásokon tart előadást.

A csendőrség, mivel a vizsgálat azt is megállapította, hogy a cukorgyári munkások között izgató beszédek tartottak és köztük lázító röpiratokat terjesztettek, a két idegent *Bácsa József* szombzentmiki és *Groszár Áron* kisszentmiki illetőségű asztalossegédek letartóztatta és átadta a battonyai járásbírósnak.

A két idegen munkás kihallgatása során azt adta elő, hogy őket Aradról *Klopfstein Ernő* az aradi munkások szervező titkára küldötte ki, hogy a cukorgyári munkásokat szervezze. Letartóztatásuk alkalmával 600 nyomtatványt találtak náluk.

A letartóztatás dacára a cukorgyári munkások között kitört a sztrájk.

Tegnap este hat órakor a felváltó munkások *nem állították munkába*. Hasonlóképp csalekedtek a ma reggel 6 órakor felváltó munkások is. A munkások 4 korona napszámot követelnek a gyár vezetőjétől.

A hatóság a kitört sztrájk hírére azonnal a legszélesebb körű intézkedést tett meg. Megjelent a helyszínen *Petrovics Mihály* battonyai járási tiszteletbeli főszolgabíró és intézkedett a rend fenntartásáról.

A csendőrséget 18 fővel megerősítették. A sztrájkolók azonban csendesen viselkedtek és csupán négy munkást kellett kihívó viselkedése miatt őrizet alá venni.

Petrovics főszolgabíró az ellentétek kiegyenlítésén buzgalkodott és sikerült neki annyit elérni, hogy a sztrájkolók egy része hajlandó munkába állani, míg másik részükkel egyezkedés tovább folyik. A mint újabban értesülünk a munkások és a gyár vezetősége között a meg egyezés már biztosítva van.

SPORT.

Arad — Temesvár ellen.

— Atlétikai verseny és football mérkőzés. —

Arad, október 10.

A maga nemében páratlan sportélvezetben lesz része Arad sportkedvelő közönségének e hó 14-én, vasárnap délután. Két régi rivális sportegylet: a *Temesvári A. K.* és az *Aradi A. K.* állítja ki legjobb erőit egymás ellen Aradon, hogy eldöntsék azt a nagy kérdést, melyik *Magyarország vezető sportegyesülete*, mert eddig mindkető magának vindikálja a büszke címet. A temesváriak teljes gárdájukkal jelennek meg, eljönnek kiváló rövid és hosszútáv futók, hirtelen négyes stafétájuk, súlygerely- és diszkoszdobók, elhozzák labdarúgó-csapatjukat, mely az utóbbi időben nagyot fejlődött, s lehet, hogy ez utal revanchot adnak az Aradi A. K. csapatának tavaszi közgyűlésükért. *Összesen vagy 50-60 versenyző jön át* Temesvárról e napra, természetesen nagy számu érdeklődő kíséretében.

Az Aradi A. K. pedig, teljes tudatában az ezen verseny eredményétől függő dicsőség értékének voltának, úgy a verseny kifogástalan rendezését, mint annak reá nézve kedvező eredményét biztosítandó, lázasan készül, hogy a kihívásnak a tradíciókhoz híven megfeleljen. A *Török Gábor*-utcai sporttelep délutánonként a szokottnál is népesebb mostanában, s látva a buzgón trainírozó atléták tarka csoportját, kétségtelen, hogy kemény küzdelem lesz a két egyesület közt az elsőbségért.

A mérkőzés véglegesen megállapított versenyszámai a következők: 100 yardos futás, gerelydobás, 804 méteres futás, diszkoszdobás,

400 méteres staféta-futás (4 × 100 m.), súlydobás és 100 méteres futás labdavezetéssel és goalbóvással; utána football mérkőzés a két egyesület I. csapatai közt.

E versenyszámok közül különösen érdekesnek ígérkezik a 400 méteres staféta futás, a melyben egymástól 100-100 méteres távolságban állnak fel a négyes csapatok tagjai; különösen élvezetes lesz továbbá a 100 méteres futás labdavezetéssel és goalbóvással, nemcsak azért, mivel e versenyem eddig ismeretlen Aradon, hanem mivel ebben tűnik ki leginkább a labdajátékosok ügyessége, gyakorlottsága. E verseny számban különben csupán azok vehetnek részt, kik az utána következő football mérkőzésben játszani fognak.

A leleplezett kártyabarlang.

Bod, a zseniális.

Szerelem és játék.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 10.

A fővárosban leleplezett kártyabarlangról s annak tulajdonosáról mind érdekesebb és szenzációsabb részletek kerülnek napvilágra. Valóságos regényalakká nővi ki magát lassanként a „*székigő*“, amint Bod Elekét jóismerősei nevezték. Ez az ember valóságos zsenialitással végzte a maga dolgát s noha egyedüli existenciája a kártya volt, mégis úgy élt, mint a dúsgazdag nagy urak. Társasága a legválogatottabb volt s bár a kártyabarlang fenntartásán kívül a szerelmeseknek való alkalmasszerzést előszeretettel űzte: a legelőkelőbb körökbe is bejutott. Budapesti tudósítónk a következőket jelenti az érdekesítő ügy újabb részleteiről:

Ez előtt két esztendővel Bod Elek már tekintélyes vagyon ura volt. A bank igen jól jövedelmezett és Bod úgy találta, hogy a főváros előkelő és kártyaszerető körei két játék-bankot is jól elbírnának. Az *Andrássy* uti Budapest-kávéház akkortájt *Groszhändler* Sámuel tulajdonát képezte és társasági hely volt a főváros notórius kártyásainak. Idejárt *Gáthy Károly*, aki ekkor az Országos és a Nemzeti Kaszinóban vagyonokat nyert ferblin és európa-szerre ismert kártyás volt. Törzsvendég volt *Szigeti Kálmán*, a kártyaafféiról ismert egykori huszárfőhadnagy, aki egy estén a bécsi Imperial-szálló terraszán közel egy millió koronát nyert *Lichtenstein* hercegtől, de utóbb elvesztette minden vagyonát Ostendében. Ezek az emberek mind igen jó barátai voltak Bodnak.

Egy téli estén, amikor épen vig kártyajáték folyt a Budapest-kávéházban, Bod ajánlatot tett *Groszhändler*nek, hogy csináljanak játék-bankot. Akkor Bodnak megvolt már Csengery-utcai bankja, de ezzel nem érte be. *Groszhändler* vállalkozott erre és társasági alapon meg is csinálták azt a Wesselényi-utcai rulettbankot, amelyet egy év előtt ugyancsak *Krecsányi* robbantott szét. Bod adta pénzt a bankhoz, *Groszhändler* pedig, aki ugyancsak rutinizott kártyás és bankadót volt, csupán a pergető szerepéért részesedett a meglehetősen nagy jövedelemben.

Amikor *Groszhändler* bankját leleplezték, a Wesselényi utcában föllállított rulett asztalok Bodhoz kerültek a Csengery-utca és hasonló sorsa jutottak a trente és quarante asztalok is. A rendőrség tehát Bodban kettős zsákmányra tett szert: elcsípte a legnotóriusabb kártyások egyikét és megfogta a *Groszhändler*-bank valódi tulajdonosát.

A Csengery-utcai játékbarlang rendkívül elegánsan berendezett hely, ahol igen sokan

fordultak meg. Az ottani találkozásokról igen furcsa verzók keringenek. Azt mondják, hogy Bod lakása a legnagyobb stílű randevu-helye volt a szerelmes pároknak. A találkozások közötti Grém Hermina volt, akit valaha benső viszony fűzött Freystädter Jenő lovaghoz is.

Vajjon tudták-e a bank látogatói, hogy milyen egzisztencia Bod, nem-e, tény az, hogy Bodnál gyakran urtársaság gyülekezett. Vendégül látta gyakran Papp miniszteri tanácsost Beth kuriai bíró és másokat, sőt egy bécsi törvényszéki bíró leányát küldte el Bodékhöz hosszabb időre látogatásba. Bod tehát jól körülvette magát, mintegy azt hinné az ember, hogy körülbástyázta a bankját tisztességes emberekkel.

IRODALOM ES MŰVESZET.

A színház műsora:

Csütörtök: Carmen, opera. (Bérlet B.)
Péntek: Dorrit kisasszony, vígjáték. Harmath Józsa bemutatkozása. (Bérlet C.)
Szombat: Gerolsteini nagyhercegnő, operett. (Bérlet A.)
Vasárnap: Délután: Gyöngyölet, bohózat. Este: Gerolsteini nagyhercegnő, operett. (Bérlet B.)

* A Traviata mai előadására ismét zsúfoltság megtelt a színház. A közönség teljes elismerésével adózott Schubert Jenny és lovag Ferrari kiváló énekművészetének. Több ízben nyílt színen is felugrott a taps és a felvonások végén több ízben kellett megjelemlőnk a függöny előtt.

* Az Uránia Aradon. A kormány által alapított és támogatott „Uránia” képzőművészeti egyesület december hó elején a legkiválóbb képzőművészek közreműködésével nagyszabású műtárlatot szándékozik Aradon rendezni. A tárlaton az előkészítés munkáját Récsy Győző festőművész és Valentín Béla kereskedő fogják végezni. A tárlatra az aradi művészeket is meghívják. A tárlatnak előreláthatólag igen szép sikere lesz.

* Marházy, mint műteremtő. Marházy Miklós, az aradi Nemzeti színház művésze, úgy látszik, nem elégszik meg színpadi sikereivel, hanem a műfordítás terén is babérokat óhajt szerezni. A művész most Hessel berlini színésznek és drámaírónak Herbszt című egyfelvonásos szimbolikus drámáját fordítja. A dráma, mely nemrégiben nagy sikert aratott Berlinben, a legközelebb kerül előadásra. A két főszerepet Marházy és Várnay játsszák.

* Hírek a színházról. Pénteken lép fel először H. Harmath Józsa, a színház újonnan szerződött kiváló naivája, a Dorrit kisasszony címszerepében. A többi szerepet a régi szereplők adják. Szombaton érdekes repiz lesz. Offenbach egyik legremekőbb alkotása, a Gerolsteini nagyhercegnő kerül színpadra egészen új betanulásban. A remekmű legutóbb egyik fővárosi színházban is színpadra került, olyan hatalmas sikerrel, amely messze felül múlta a mostani újdonságnak sikerét. Az örökbecsű mű előadását bizonyára szívesen fogadják majd a közönség. Vasárnap délután a Gyöngyölet című szép sikerű énekes bohózatot adják, este pedig ismét a Gerolsteini nagyhercegnő kerül színpadra. Jelenleg két új darabból is folynak a próbák. A Lucifertől és a Vig özvegytől. Mindkét darab a fővárosi színházak nagysikerű repertoár darabja és így valószínűleg Aradon is szép sikerük lesz.

* A Kölcsey-Egyesület irodalmi szakosztálya pénteken délután öt órakor az egyesület könyvtárában (színház, II. em.) ülést tart; holnap, csütörtökön délután öt órakor ugyanott ülésezik a szakosztály színmű-bíráló bizottsága.

* Tulipán ábránd. László Árpád, az aradi zenekedő nagyképzettségű zongoristára, a ki több kiváló művével ismeretes a zeneirodalomban, a mácsai tulipán ünnepe hatása alatt Tulipán-ábrándot szerzett, amelyet megküldött gróf Károlyi Gyuláné, a Tulipán Szövetség védnök-

nőjének. Gróf Károlyi Gyuláné most értesítette a szerzőt, hogy a művet köszönettel fogadja, s azt, László ajánlatához képest, az aradi tulipán-szövetség javára legközelebb ki fogják adni. A Tulipán-ábrándot László Árpád megküldte az országos zeneakadémia egy tanárának, a ki bírálatában a legnagyobb elismerés, sőt elragadtatás hangján szól az eredeti, magyar stílusú kompozícióról.

Egy huszárfőhadnagy drámája.

Öngyilkosság rendőri felügyelet mellett.

Az áruló kulcslyuk.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 10.

A budapesti Nádor-szállóban ma reggel valósággal rendőri felügyelet alatt, egy detektív szemelattára agyonlőtte magát Jenny Béla, a miskolci 15-ik tüzérezred főhadnagya. A szerencsétlen ember nyomban meghalt. A főhadnagy tegnap érkezett Miskolcra. Eltűnéséről értesítették a budapesti főkapitányságot azzal, hogy Jenny elmebeteg. A távirat vétele után a rendőrség detektívekkel figyeltette a Miskolcra feljövő vonatokat utazó közönségét, de a főhadnagy kijátszotta őket és észrevétlenül jött a városba. Egyenesen a Nádor-szállóba ment, ahol egy izgatottan eltöltött éjszaka után ma reggel halántékán lőtte magát. Budapesti tudósítónk a következőket jelenti az érdekes eset részleteiről:

A főhadnagy „Herold Béla cs. és kir. főhadnagy, Győr” néven írta be magát a vendégek könyvébe. Elsőemeleti szobát nyitottak neki, ahonnan pillanatra sem mozdult. Egész nap leveleket írt. Este rendszeren lefeküdt s csak reggel hetedfél órakor kelt fel. Felöltözött, aztán becsöngette a szobaleányt:

— Takarítsa ki azonnal a szobát — mondta neki. — Egy óra múlva másodnaggyal visszajöjvök.

Valamivel 8 óra előtt vissza is jött, de egyedül. Bezárkózott a szobájába. Magaviselete nagyon gyanús volt és a hálszolgája nem állhatta meg anélkül, hogy be ne nézzen a kulcslyukon. Azonnal föltűnt neki, hogy az asztalon revolver fekszik. Néhány perc múlva megdőb benve látta, hogy a főhadnagy halántékára illesztte, majd újra leeresztte a fegyvert.

A dolgot azonnal közölte Bottka detektívvél, aki éppen akkor járt ott, hogy a szállót megvizsgálja. A detektív a kulcslyukon keresztül meggyőződött, hogy a szoba igazat mondott. Rendőrt küldött, akivel együtt aztán fölhaladva figyelték a szobában történeteket. Az ajtót nem merték a főhadnagra rátörni, mert attól féltek, hogy rojtok sült a fegyvert. Fölbiztatták a hálszolgát, hogy kopogtatson az ajtón. A főhadnagy nyomban megjelent a küszöbön s haragosan ráförmedt a szorongó emberre:

— Mit akar?

— Nem parancsol valamit a főhadnagy ur? — kérdezte a szolgál.

— Semmit! Hagyjanak békében! — kiáltott a katonatiszt, aztán becsapta az ajtót.

Még meg sem fordíthatta azonban a kulcsot a zárban, mikor a detektív újra kopogtatott s mielőtt még a főhadnagy szólhatott volna, átnyújtott egy papírlapot:

— Táviratot hoztam, — mondta.

— Én már nem várok senkitől semmit, volt a felelet s ugyanabban a pillanatban halántékához emelte a revolvért s a detektív szemelattára el-

sütötte. A golyó nyomban megdőlt a boldogtalan ember.

Mialatt ezek a szállóban történtek, a portás a IV. kerületi kapitányságra sietett s jelentette, hogy a főhadnagy öngyilkosságot akar elkövetni. A kapitányság erről telefonon értesítette a térparancsnokságot, ahonnan Zimmer és Alsóghy századosok mentek a szállóba. Pekáry József rendőrfogalmazó is elment oda, de már utközben értesítették, hogy a főhadnagy agyonlőtte magát.

Az öngyilkos tizenegy levelét hagyott hátra különböző címekre. Egyiknek nyitva volt a borítéka s a rendőrségnek szólt. Ez állt benne németül:

Nevem Béla von Jenny, cs. és kir. huszárfőhadnagy vagyok a miskolci 15. huszárezredben. Kérem az ezredparancsnokságot és a térparancsnokságot értesíteni.

A többi levelet a századosok magukhoz vették. Jenny Béla nagyon előkelő soproni család gyermeke. Sokáig szolgált a soproni 9. huszárezredben, ahol a szimpatikus, dalás tisztet mindenki szerette. Féséke is soproni leány. Sopronból két éve helyezték át Bécsbe, ahonnan az ezreddel együtt Miskolcra került. Öngyilkosságának okát a vizsgálat fogja kideríteni. Holttestét a XVI. számú helyőrségi kórház halottas házába vitték.

Tegnap a rendőrség táviratot kapott Jenny-nél Miskolcra, amelyben értesíti férje hirtelen elhunását. A távirat megjegyzi, hogy Jenny Béla lelkiállapota nem normális s öngyilkossági szándékkal foglalkozik.

Az orosz rémuralom.

Működnek a véstörvényszékek.

(A véres oroszából.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 10.

Az oroszországi állapotok nem sok reményt adnak arra, hogy egyhamar helyre álljon az északi kolosszusban a rend. A véstörvényszékek derekasan működnek. Tömegestől ítélik halálra a forradalmárokat és naponta százszámra kerülnek hóhér kezére a szabadságért szomjas ideálisták. Ezek az állapotok nemcsak hogy nem lohasztják le a forradalom tüzeit, hanem még inkább szítják az elégtelenség lángjait. A terroristák a véstörvényszék fegyvereihez hasonló fegyverekkel válaszolnak.

Mai távirataink a következők:

London, október 10. Pétervárról behatónak ottól, hogy az angol parlamenti férfiakból tervezett küldöttséget tényleg elküldjék Moszkvába. Ennek a küldöttségnek az lett volna a célja, hogy az interparlamentáris konferencián ennek idején Londonban időzőt dumatagok látogatását viszonzozza. Oroszországban azonban azt hiszik, hogy ez a látogatás kellémetlenségeket idézhetne elő s ennek következtében a látogatás alighanem elmarad. A ma reggel megjelent londoni lapok is a küldöttség visszatartását ajánlják. A dolog egyelőre még eldöntetlen.

London, október 10. A Central Newsnak jelentik Pétervárról, hogy az új rögtönítélő bíróságok minden nap négy embert ítélnék automata halálra. Edig ezek a bíróságok 29 napig üléseztek és összesen 124 embert végeztettek ki.

Varsó, október 10. Bár a rendkívüli törvényszékek gőzerővel működnek és mindennap új meg új halálos ítéleteket hoznak, a rablótámadások gazdag emberek vagy politikailag exponált személyisé-

gek ellen nem szüntek meg. Tegnap este hét órakor rablók hatoltak be Dunsky ismert ügyvéd házába, hogy ott zsákmányt szerezzenek. Amikor a szorongatott ügyvédnek neje segítségére sietett, a rablók tüzeltek és súlyosan megsebesítették. Valamennyi rabló elmenekült.

Helsingfors, október 10. A kadetpárt kongresszusának bizottsága által javasolt határozati javaslat ellenzéke két csoportra oszlik. Az egyik a viborgi program teljes megvalósítását követeli, míg a másik az adó megtagadását szükségesnek mondja ugyan, az ujoncok megtagadását azonban nem tartja célszerűnek, tekintve, hogy a bevonuló ujoncok csakhamar meg fogják nyerni eszméiknek a régi katonákat is.

Moszkva, okt. 10. A főkapitány jelentést nyújtott át a kormányzónak, amelyben jelentést tesz arról, hogy értesülése szerint angol küldöttség érkezik Moszkvába. Tekintettel arra, hogy a küldöttségnek az a célja, hogy a birodalmi дума több politikai bűntettek miatt vád alá helyezett képviselőt üdvözöljenek, lehetetlennek tartja, hogy a küldöttségnek a volt képviselők nyilvános ünneplése megengedtesse.

Lodz, okt. 10. Miután a rendkívüli haditörvényszék még mindig bíraskodik, az összes gyárak munkásai sztrájkba léptek. Az izgatottság óriási. Számos utcát katonaság tart megszállva.

A nyugtalankodó vasutasok.

Fenyeget-e a sztrájk?

(Sztankovits Miklós nyilatkozata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 10.

A magyar királyi államvasutak alkalmazottairól — amint azt már napokkal előbb megírtuk — a minap riázó hírek terjedtek el a közönség körében. E hírek azt újságolták, hogy vasutasaink között nagyfokú elégedetlenség uralkodik, amelynek nyomában esetleg még a félelmetes és országos csapással egyértelmű vasuti sztrájk is járhat. A közönség eleinte csak azt következtette az államvasuti alkalmazottak nyugtalanságából, hogy az az ugynevezett olasz sztrájkhoz, a forgalomnak a szabályzatok pontos betartása által előidézett részleges megbénításához fog vezetni, aminek előjelét a vonatok folytonos késésében Aradon is föltalálni vélték.

Tegnap azonban már olyan hírek szálalóztak és kerültek a fővárosi sajtóba is, hogy a vasutasok elkeseredésükben nem fogják beérni az inkább passzív rezisztencia jellegű olasz sztrájk módszerével, hanem panaszai orvoslása végett a munkabeszüntetésnek, az igazi sztrájknak fegyveréhez nyulnak. Ezt a híradást, amelyet állítólag vasutasok köréből is megerősítettek, táplálta még Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternek tegnap folytatott hosszas tanácskozása, amely jól értesült forrás szerint a Máv. alkalmazottainak panaszai és az esetleges sztrájk körül forgott.

A vasutasok ügyének különös jelentőségére és általános érdekére való tekintettel az Aradi Közlöny egyik munkatársa ma fölkereste Sztankovits Miklóst, az államvasutak aradi üzletvezetőjét, hogy megkérdezze, mi igaz a vasutasok elégedetlenségéről szóló hírből és igaz-e, hogy a

sztrájk imminens veszedelme fenyegeti az országot?

Sztankovits, akit munkatársunk épen elaboratumok tanulmányozásánál talált, a fönti aktuális és jelentős kérdésekre az alábbiakat felelte:

Alapítalak a sztrájk hírek.

— *Semmisem igaz az egész hírből.* Ma reggel jöttem meg Budapestről, ahol az államvasut több igazgatójával értekeztem, de egy szót sem hallottam arról, mintha a vasutasok körében veszedelmet rejtő elégedetlenséget tapasztaltak volna. Magam is lehetetlennek tartom, hogy most, amikor az igazgatóság már majdnem le tárgyalta a magyar vasuti és hajózási klub által elője terjesztett fizetésrendezési tervezetet és a vasutasok szövetsége hó 28-ig be akarja fejezni a maga elaboratumának letárgyalását: épen most, a fizetésrendezés tétő alá hozásakor törne ki az elégedetlenség és ragadná el a vasutasokat. Ismétlem, nem tudom feltételezni, hogy most, amikor a szolgálati pragmatika elkészítése és az illetmények javítása már napok mulva, legkésőbb e hó végeig megoldást nyer, a Máv. alkalmazottjai zugolódjanak vagy pláne a sztrájk gondolatával foglalkozzanak.

A fizetésrendezési javaslatok.

— Épen előttem van a vasuti és hajózási klubnak szolgálati és az illetményekre is kiterjedő szabályzata és a vasutasok szövetségének két tervezete az alkalmazottak illetményeiről és a szolgálati rendtartásról a magyarországi gőz- és villamere berendezett vasuti alkalmazottak részére. A klub elaboratumát Kossuth Ferenc kereskedelmiügyi miniszter átadta véleményezés végett az igazgatóságnak, amely majdnem naponként délután öt órától nyolcig tartott, közeli ötven ülésen tárgyalta a szabályzatot. Most már az utolsó szakaszokhoz ért az igazgatóság, amely nemcsak hogy elfogadta a tervezetet, hanem a vasutasok előnyérs javított rajta.

A központi szövetség most küldte meg tervezetét észrevételezés végett a vidéki szövetségnek és így kaptam meg én is ma Bene Gyulától, az aradi szövetség elnökétől a tervezet véleményem nyilvánítása végett. A vidéki vélemények beérkezése után a szövetség a miniszter elé terjeszti a munkálatot, amelyet azután még valószínűleg szaktanácskozás fog megvitatni, de mindenesetre oly időben, hogy a fizetésrendezés már a jövő évi költségvetésbe fölvethető legyen.

— Miben különböznek a klub és a szövetség tervezetei? — kérdezte most munkatársunk.

— A klub tervezete szerint keresztlívi illetményrendezés 11 millió koronával, a szövetség pedig 17—18 millió koronával terhelné meg az államvasutak költségvetését. Ez a nagy differencia például onnan származik, hogy míg a klub tervezetében a legalsó nyolc hivatalki fizetés 1600 korona, addig a szövetség 1800 koronát kér megállapítani. Hasonló eltérések vannak az állisztek és a szolgák fizetésénél.

A nyugtalanság oka.

— Ha azonban — bár ezt sem koncedálom — a vasutasok körében nyugtalanság észlelhető, úgy ezt csak arra vezetem vissza, hogy a fizetésrendezéssel előálló többletkiadás nincs még fölvéve az idei költségvetési javaslatba, amelyet a kormány elkészített és a koronának bemutatott. De hát ez természetes is. Hiszen a fizetésjavítási tervezet végleges megállapítása még csak néhány héten belül fog megtörténni és mindaddig, amíg a fizetésjavításból származó többletkiadás tételek és összeg szerint megállapítva

nincs, addig a költségvetésbe sem lehet beállítani.

Ez azonban nem ok az elégedetlenségre és a zugolódásra, mert hiszen még a költségvetési törvényjavaslat tárgyalása során is van idő és alkalom a vasutasok fizetésrendezésére szolgáló összeget beilleszteni a Máv. büdzséjének keretébe.

Ugy az igazgatóságnak, mint a vasutasok szövetségének intenciója, hogy nemcsak a tisztviselőkn, hanem a munkásokon is segíteni kell. E tekintetben már eddig is sok történet például az aradi üzletvezetőség területén, ahol csak a kisegítő fékezők díjazásának javítására 70.000 koronát, a kisegítő munkásokéra pedig 100.000 koronát fordítottam.

Most tehát, ismételte fővilágosításait az üzletvezető, amikor miniszterium és igazgatóság öszintén és fáradhatatlanul azon vannak, hogy a vasutasok mielőbb a fizetésemeléshez jussanak és az országgyűlés hangulata is ropant kedvező ügyükre: nem tudom elképzelni, hogy a Máv. alkalmazottai kifakadjanak vagy sztrájkra készüljenek.

Vasuti munkások bérmozgalma.

Sztankovits Miklós üzletvezetőnek fönti megnyugtató információjával szemben késő éjjel arról értesülünk, hogy A Nap távirati tudósításai azt jelentik, miszerint a vasuti munkások nagy döntő harcra készülnek. Ezuttal nem a kinevezett vasuti munkások küzdenek érdekeltekért, hanem a segédmunkások. A mozgalom élén a vasuti munkások országos szövetsége áll, amely emlékiratba foglalta össze az esztendőkor során fölhalmozódott sok panaszt különösen az embertelen bánásmód miatt, amelyben a vasuti munkásoknak részük van. Az emlékirat második része magába foglalja a követeléseket, amelyeknek megadása immár nem tűr halasztást: új munkabeosztást, mérsékelt munkaidőt és legfőképpen a régóta sürgetett fizetésrendezést.

A szervezkedés az egész országban folyik. Két nappal ezelőtt már az aradi üzletvezetőség területén sztrájkolni kezdtek a munkások. Gyomán ugyaneis béremelést kértek a munkások, amit egy pályafővigyázó meg is adott és amiről utólag jelentést tett az aradi üzletvezetőségnek. Ez aztán azzal felelt a fizetésemelésre, hogy letiltotta a fizetéstöbbletet. A munkások erre beszűntették a munkát s e miatt különösen az aradi üzletvezetőség területén elkeseredett a hangulat.

Komolyabb lépésekre a munkások még nem határozták magukat; mindent attól tesznek függővé, hogy az emlékiratra milyen választ ad a kormány.

A munkás-szövetség vasárnap értekezletet tart, amelynek napirendjén három pont szerepel: az emlékirat tárgyalása, a baleset- és betegsegélyző törvény és szövetségi ügyek. Ha az értekezlet szankcionálja az emlékirat pontjait, úgy monstre küldöttség viszi el Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternek.

A szövetség elnöke, Kiss Miklós ma így nyilatkozott a munkások mozgalmáról:

— A mostani mozgalmat azok folytatják, akik a két év előtti sztrájkot csinálták. Ezuttal azok a munkások léptek akcióba helyzetük javítása érdekében, akik még rosszabb sorban élnek, mint a vasuti tisztviselők, mert nem kinevezett alkalmazottai a kormánynak. Abban az esetben, ha a kinevezettek hajlandók a mi érdekelinket támogatni, mi szorosan párhuzamosan, egymás mellett haladhatunk, de együtt nem. A multak tapasztalatai tanítottak erre. Annak idején ugyanis mi főajánlottuk szolidaritásun-

kat, de a kinevezettek féltvén saját érdekeiket. *Ellásztottak bennünket.*

A sztrájkról beszélni még korai a dolog, *mi nem is gondolunk* még rá, mert biztosra vesszük, hogy a miniszter talj-síten fogja az emlékiratunkban foglalt kéréseinket.

Aki részvéteből lop.

(Delfin ur eszméje.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 10.

A budapesti VIII. kerületi előjáróság épületében tegnap, mint budapesti tudósítónk jelenté, nagy riadalom volt. A szolgaszemélyzet egy rémülten menekülő cilindres urlembert üldözött, aki a hons alatt duzzadt bőr irattáskát szorongatott.

A szolgákat Selley Emili előjárósági tisztviselő teette figyelemessé az urlemberré, akit Hollmann Károly VIII. kerületi előjárósági végrehajtó szobájából látott kijönni. Selley nyomában utána benyitott Hollmann szobájába, mire az ismeretlen futásnak eredt.

A hajszára figyelemessé lett a portás, aki éppen akkor lépett ki piholyából, mikor az üldözött ki akart surranni a kapun. Megragadta a gallérját, mire a kürtökalapos idegen ellenkezés nélkül követte üldözött a rendőrségre. Ott mindenekelőtt lefoglalták az irattáskát, amely a végrehajtó irataival volt tele, aztán megállapították, hogy azt Wollmann szobájából az előállított ember lopta el.

Kihallgatásakor Goldsmann Adolf ötvenkét esztendősen ügynöknek mondta magát és azt vallotta, hogy a táskát *szivességből lopta el.* Tegnap az Izabella téri Thalia-kávéházban megismerkedett Delfin Miksa nevű magánhivatalnokkal, aki keservesen panaszkodott neki, hogy ma adótartozása fejében elviszik a butorait. Ennek csak úgy lehet elejét venni, ha *valami úton-módon megszerezzi a végrehajtótól az iratokat.*

Goldsmann nagyon megcsajszálta a hivatalnokot s anélkül, hogy erre felszólította volna, megígérte neki, hogy elloplja Hoffmann végrehajtó irattáskáját. Ma akarta beváltani ígéretét, de rajtavesztett. Miután kiderült, hogy Goldsmann már többször és hosszabb ideig ült csalás miatt fogházban, letartóztatták. Delfin Miksa ellen megindították az eljárást.

Leitner Győző kiszabadult.

(Hozatérés a fogházból.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 10.

Leitner Győző, az állomás posta volt tisztje ma reggel elhagyta az aradi kir. ügyészség fogházát. A jobb sorára érdemes ember végleg kitöltötte büntetését és ma ismét hazamehetett családjához, amely szívszorongva várta a családfele visszatérését.

Leitner ballépésének története ismeretes. Az Aradon széles körökben ismert tisztviselő szorgalma és tehetsége révén jutott előkelő állásába és szép kilátással voltak a további előmeneteire. De szépen indult karrierjének végét vetett az a ballépés, a melyet elkövetett.

A családi gondok vitték rossz utra a jobb érzésű embert. Fizetéséből nem tudta eltartani tizenkéttagú családját és ezért nyult az állam pénzéhez. 6085 korona és 43 fillért sikkasztott el.

A sikkasztás azonban csakhamar kiderült és Leitnert felfüggesztették állásától. A kölséghesest ember akkor önkézzével akart véget vetni életének, hogy eikerülje a börtönbüntetés. De a golyó, amelyet maga ellen irányított célt tévesztett és csupán kisebb sérülést ejtett

a fején. A gondos ápolás csakhamar visszaadta Leitnert az életnek és a bíróság elé állott, hogy elvegye büntetését ballépéséért.

Az aradi törvényszék a múlt év december havában foglalkozott Leitner ügyével és egy évi börtönrre és három évi hivatalvesztésre ítélte a szerencsétlen embert. Leitner az ítéletben megnyugodott, de a közvádó felebbezést jelentett be, mire az ügy a nagyváradi kir. tábla elé került, amely azonban jóváhagyta az ítéletet, mire az ennek az évnek március havában jogerőre emelkedett.

Fogsága alatt Leitner Győző a legpéldásabb magaviseletet tanusította. Nagy szorgalommal végezte el munkáját, amiért Szokolczy Lajos kir. ügyész több ízben dicséretben részesítette. Leitner ma reggel nyolc órakor hagyta el a fogházat. Családja már tegnap elküldte ruháit, amelyekkel rabruháját fölcserélte.

Távozása előtt elbucuzott a fogházfelügyelőtől, akinek megköszönte azt az emberséges bánásmódot, amelyet vele szemben tanusított. A fogházból kijövet Leitner jelentkezett Szokolczy Lajos kir. ügyésznél, azután pedig végkép elhagyta a törvényszék épületét.

A jobb sorsot érdemlő ember bizonyára talán majd magának foglalkozást, hogy nagy családját fentarthassa.

TANÜGY.

(—) Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kiss István aradi származású kántoránitót a felsőgagyal állami iskolához (Abauj-Torna megye) reádas tanítónak kinevezte.

A piac megrendszabályozása. Megtiltják az elővásárlást.

(Az új szabályrendelet.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 10.

Az aradi piacnak régi és sokat panaszolt baján akar segíteni a város jogügyi bizottságának mai határozata. Az aradi piac drágaságának ugyanis egyik főoka az elővásárlásoknak hatalmasan elharapódzott rendszere volt.

Az aradi közönség, amely a piacra jár, csak második-harmad kézből kapja a vidékről és a tanyákról behozott élelmiszereket. A hajnalban bejövő kocsikat ugyanis a kofák és piaci ügynökök megrohanják és megveszik tőlük az árukat, melyeket a közönség már az ő hasznukkal drágábban vehet csak meg.

A város jogügyi bizottsága ma Institoris Kálmán elnöklésével tárgyalta a város piaci szabályrendeletét. A város már régebben elhatározta az új szabályrendelet elkészítését és az ügy hosszas pihenő után Lukácsy Lajos törv. bizottsági tag többszörös sürgetésére került újra napirendre.

A piaci szabályrendeletet módosító intézkedések közül, melyeket a jogügyi bizottság ma elfogadott, legfontosabb az, amely *megtiltja a kofáknak*, hogy nyáron reggel nyolc, télen pedig kilenc óra előtt tömeges vásárlásokat teljesítsenek. Az elővásárlást tilalom a város egész beiterületére szól. Érdekesebb intézkedése még a szabályrendeletnek, amely a garázda, gorombázkodó és a tisztességgel meg nem férő módon viselkedő kofákat ismételt beigazolt panasz esetére, *kitiltja a piacról.* Ezt a rendelkezést a közönség köréből mindjobban felhangzó panaszok teszik indokolttá.

Az új piaci szabályrendelet tervezetét a jogügyi bizottság a közgyűlés elé terjeszti elfogadás céljából.

Megemlítendőnek tartjuk, hogy a város ré

gebben is hozott határozatot az elővásárlások megszüntetésére, de a kormány azt megsemmisítette, mert a szabadkereskedelem elvébe ütközönek találta. Remélhető, hogy most, amikor a drágaság amugy is kivételes intézkedéseket tesz szükségessé, a miniszteriumban nem fogják tetszetős jelszavak által csábítatva, az elővásárlások uzsoráját továbbra is szentesíteni.

HIREK.

A lapok barátja.

Arad, október 10.

A képviselőház mai ülésén Szemere Miklós ur, a monarchia egyik legelőkelőbb versenytársállójának boldog tulajdonosa, legyőzője a nemes, de peches Potoczki József grófnak a baccaratról címzett játékban, megtámadta a magyar sajtót. Ő, aki egy lapra gyakran százezreket tesz, ma arról panaszkodott, hogy vannak lapok, amelyek szintén a bankóktól teszik függővé álláspontjukat. E szerint dicsérnek, szapulnak, vagy halgatják agyon az eseményeket. Ez a vizes lepedőt huzta ma rá a magyar sajtóra a szépszájú Szemere. És mint általában a jó orvosok, úgy ő is megtalálta a fekélyes bajra az egyedül üdvözlő gyógyszert: meg kell rendszabályozni a sajtót. Nem a totalizátort, nem a nemzeti kaszinó bordó bűssel bélelt játékszobáját, ahol tudvalevőleg szintén a lapok dominálnak. A sajtót, csakis a sajtót, mert ebben történnek a legnagyobb botrányok és visszaélések. A sajtót, amelynek egyik legnagyobb bűne az, hogy a szöke szakállu Huba nemzetiségbeli Miklós, mint a félelem és gáncsnéki lovagok mintaképe szerepel a misera plebs contribuens előtt. Bizony a sajtó nélkül a Szemere Miklós szép hangzásu neve talán még ismeretlenebb volna a magyar köznyelvben, mint például Tangi Ferencé, a tudos egyetemi tanáré, aki pedig sok dicsősége szerzett már a magyar tudománynak.

De azért meg kell rendszabályozni a sajtót. Ugy, a hogy Polónyi Géza, a véletlen kegyelméből való igazságügyminiszter kontemplálja. Ugy, ahogy azt Polónyi szeretné, aki csak nemrégiben békült ki a Margit-sziget hűvös berkeiben legnagyobb ellenségével, Eötvös Károlyival. A vajdát immáron klengszelte. Meglehet, hogy a nagy barátság mián máglyára kerülnek a Károlyi Gábor gróf feljegyzései, amelyekben egy és más a jelenlegi igazságügyről is fel van jegyezve. Nincs kizárva, mert Polónyi keze hosszú: elérte még a neki elérhetlent is.

A legnagyobb ellenség barátja vedlett át, hátra van még a sajtó. Nem tudunk, ha azt mondjuk, hogy Polónyi Géza sajtószabályozási terveiből élénk részt követelnek a személyi momentumok is. Mert igaz ugyan, — ezt úgy hisszük, Polónyi is elismeri — hogy az igazság őrt a sajtó egy része emelte magas polcra, de tény az is, ezt Polónyi tudja a legjobban, hogy az ő nevével kapcsolatban a lapok sok olyan ügyet is felhánytorgattak, amelyek nem kerülnek bele a Sturm féle Almanachba. Hogy ez fáj Polónyi Gézának, az nem szorul bizonyításra. Nekünk is fájna, ha történetesen rólunk írnák meg.

Es mintha a Szemere-féle akcióban szintén előtérbe lépne az ezekhez hasonló momentumok. Emlékezzünk a bécsi Zsóke-Klubban történetekre. Arra a havannafüsttel telt estélyre, ahol a lengyel gróf

volt a vesztés és a másik lengyel gróf, a szintén szépszakállú, bukófelben levő Goluchowski kibicelt. (Ott is csak kibicelt, mint a nagypolitikában szokta.) Akkor kitiltották Szemere Miklóst Bécs város területéről. Bizony, tagadhatatlanul része volt ebben a sajtónak is. És nem csalódunk, hogy hinc illae lacrimae, amelyek ma a képviselőházban folytak. Ezért és talán más esetekből kifolyólag is. Mert a tiltott üzletek és tiltott játékok nem Nebántsvirágai a magyar sajtónak. Nem csak a Bod Ede és Rónai László kisdud játékait leplezzük le. A nagyokat is, a hol Szemere Miklós adja a bankot.

Hinc illae lacrimae. És ezen az sem változtat, hogy a sajtónak vannak kindvélsei is. Van fekély és operálandó anyag, de Szemere Miklós és Polónyi Géza kezében nem áll jól a műtét.

— A király az Andrássy-szobor leleplezésén. *Budapestről* jelentik: Politikai körökben tartja magát a hír, hogy *Wekerle* tegnapi audienciája alkalmával a király megígérte a kormányelnöknek, hogy a budapesti Andrássy-szobor leleplezésén részt fog venni.

— Uj államtitkár. *Budapestről* táviratozzák: A kormány legközelebb betölti a belügyminisztérium második adminisztratív államtitkári állását. Politikai körökben az a hír terjedt el, hogy az uj államtitkár Nagy Emil dr. ügyvéd, *Szolnok* város országgyűlési képviselője lesz és így Szolnok új képviselőt fog választani.

— *Wekerle és a földművelés.* A képviselőház mai ülése végén parasztkérdés jött a miniszterelnöknek. Lugosi gazdák voltak, egyszerű parasztemberek, akiket *Teleki András* nevű egyszerű paraszt vezetett.

— Képviselő nélkül jöttünk Nagyméltóságodhoz, mondta *Teleki*, mert kérésünk olyan igaz, hogy nincs szükségünk kérésünk külön támogatására.

Azt akarják a szegényemberek, hogy a kormány a kincstári földeket a szociális bajok orvoslása és a kivándorlás megakadályozása céljából vegye el a nagybirtokosoktól és adja oda a kisgazdáknak. *Wekerle* megígérte, hogy ügyükben beszélni fog a földművelési miniszterrel.

— Leszállítják a telefondijukat. *Budapestről* táviratozzák: A már többször emlegetett telefondijak leszállítása ügyében *Kossuth Ferenc* kereskedelemügyi miniszter legközelebb törvényjavaslatot terjeszt a Ház elé.

— A csabai választás. *Békés-Csabáról* táviratozzák: A békés-csabai iparcso és gazdák ma *Lukács Jánost* kiáltották ki képviselőjelöltül függetlenségi programmal. *Lukács* vasárnap délelőtt mondja el programbeszédét. Ellenjelöltjei *Pató (Pollicsek) Sándor* dr. demokrata és *Beliczy* alkotmánypárti.

— A szegénytörvény eltörlése. *Budapestről* jelentik: Nagy érdeklődéssel várják a Rákóczi-törvény beterjesztését. A szöveg még nincs megállapítva. Ma elterjedt az a hír, hogy a diffanáló törvények nyílt és egyenes eltörlése által óhajtja a kormány az ország kegyeletét leghelyesebb formában leróni. A hír, amelyet a kormány is félhivatalosan megerősít, mindenfelé nagy örömet okozott.

— *Popea püspök balesete.* *Karánsebesről* írják: Mikor *Popea Miklós* püspök a király-szobor leleplezése alkalmából adott udvari ebédre távozott, a városház lépcsőjén elbukott és arcát véresre sebesítette. Az első orvosi segélyben dr. *László Ákos* és dr. *Waisz Lipót*

részesítették az agg püspököt. Az orvosok megállapították, hogy agyrázkódás ki van zárva. A püspök állapota tegnap óta jelentősen javult.

— *Ottó főherceg betegsége.* *Bécs-ből* táviratozzák: A Korrespondenz Wilhelm jelentése szerint *Mária Jozefa* főhercegnő ma reggel *Schönauba* érkezett, hol férje, *Ottó főherceg* betegen fekszik. *Ottó főherceg* hőmérséklete reggel 32.2 fok volt. A főherceg az éjet nyugtalanul töltötte el, az első hajnali órákban azonban csendes álomba merült. A főherceg jóétvágyal fogyasztotta el reggelijét.

— *Kossuth és Apponyi Ünneplése Budapestről* táviratozzák: Ma este tartották meg a *Kossuth Ferenc* és *Apponyi Albert* gróf tiszteletére rendezett lakomát, amelyen a kabinet tagjain kívül mintegy 250 képviselő vett részt. Az első felköszöntőt *Horty Pál* mondta az ünnepeltekre, kiemelve érdemeiket, amelyeket külföldön is ismernek. *Kossuth* melegen megköszönte az üdvözlést és azon reményének adott kifejezést, hogy el fogják érni a teljes szabadságot, csak haladni kell azon az uton, amely a magyar államiság jövőjének ki van jelölve. *Kossuth* után *Apponyi Albert*, majd *Darányi Ignác* és több képviselő mondott felköszöntőt.

— A függetlenségi párt értekezlete. *Budapestről* táviratozzák: A függetlenségi és 48-as párt ma este *Kossuth Ferenc* elnöke alatt értekezletet tartott, amelyen *Kossuth* a párttagok üdvözlése után örömeinek adott kifejezést, hogy végre megkezdődött a munkaidő. Az értekezlet titkos szavazás útján a képviselőház háznagyi állására szótöbbséggel *Leszka Gyulát* jelölték s *Papp Elek* indítványára jegyzőkönyvi köszönetet szavazott *Kossuthnak* és *Apponyinak* azért, mert a külföldi figyelmét nagy sikerrel Magyarországra irányítják. Az elnök végül felkérte a párt tagjait, hogy *Rákóczi Ferenc* hamvainak hazaszállításánál valamennyien jelenjenek meg Orsován és kísérik el a hamvakat Kassára. Bejelentette még *Kossuth*, hogy a kormány gondoskodni fog a Rákóczit megőrző törvény eltörléséről, amit az értekezlet zajos helyesléssel fogadott.

— A japán kormány látogatása Mezőhegyesen. Dr. *Tango K.*, a japán kormány létenyésztési osztályának igazgatója és *Tohjigahi Minamasa* mentelep-igazgató több napot töltöttek Mezőhegyesen, ahol tenyészmeneket látogattak ki. Velük volt *Toshio Hayashi* Londonban élő honfitársuk is, aki tolmácsul szolgált. *Darányi* földművelésügyi miniszter dr. *Kövess György* segédtitkárát rendelte hozzájuk tolmácsul és kauluzul. A japánok Mezőhegyesen 1 nagy Nomenus, 2 Nort-Star, 2 Gidran- és 1 Furioso-mént, egy szomszédos magánbirtokostól pedig 1 Gidran-mént vásároltak. A mezőhegyesi öt állami ménért 30.000, a magánbirtokos ménjéért 300 koronát fizettek.

— Ötvenhét millió rubeles sikkasztás. *Pétervárról* táviratozzák: Az orosz vasuti minisztériumban nagy visszaéléseknek jöttek nyomára. Az elsikkasztott összeg 57 millió rubel. A kormány szigorú vizsgálatot indított.

— Az aradi orvos-szövetség memoranduma. A torontálmegyei orvos-egyesület választmánya vasárnap tartott ülésen foglalkozott az új munkásbiztosítási törvénytervezettel. Az ülésen felolvasták az aradmegyei orvosszövetség átiratát, amely arra kéri az ország összes orvos-egyesületét, hogy a legközelebb Budapesten tartandó kongresszuson támogassák az aradiak

memorandumát a munkásbiztosítási ügyben s tegyék meg erre észrevételeiket. A gyűlés, tekintettel arra, hogy a memorandum gondos tanulmányozás eredményeként minden irányban a legelőkeltebb és legcélszerűbb javaslatokat tartalmazza, azt egyhangúlag elfogadta s magadéka tette. Ezután *Kussing János* dr. egyetemi titkár az általa készített jelentést olvasta fel. Ez lényegileg egyezik az aradi memorandum tartalmával s ezért némi módosításokkal azt is elfogadták.

— Eljegyzés. *Laehne* Hugó országgyűlési képviselő az aradvármegyei gazdasági egyesület igazgatója eljegyezte néhai ómoravici dr. *Heinrich Béla* és neje született kamjonkai *Szemesz Georgina* leányát, *Alicet*.

— Uj vasutak a Délvidéken. A kereskedelemügyi miniszter a temesvár-nagyszentmiklósi helyiérdekű vasut részvénytársaság részére ezen társaság vasutjának *Lovrin* állomásából kiágazólag egyfelől *Kisösz*, *Bánátkomlós* és *Nákófalva* községek irányában a magyar királyi államvasutak *Nagykikinda* állomásáig, másfelől pedig *Pászak*, *Perjámos*, *Nagyfalu*, *Székesút*, *Németszentpéter*, *Főnlak* és *Zádorlak* községek irányában a magyar királyi államvasutak *Ujrad* állomásáig vezetendő, szabványos nyomtávu gőzüzemű helyiérdekű vasutvonalakra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

— A hírlapíró gyilkossága. Külkezeses még, hogy *Kutovics Béla* szatmári hírlapíró ez év április havában egy mulatóhelyen agyonlőtte *Grass Mór* pineért, mert az róla aljas rágalmaikat terjesztett. A gyilkosság miatt az ügyesség *Kutovics* vád alá helyezte. Ma volt ez ügyben az esküdtársak tárgyalása, amely a vádlott felmentésével végződött.

— Halálozás. *Wiesner Ferenc*, a temesvári polgári és kereskedelmi iskola megalapítója, ma reggel fél 6-kor 84 éves korában meghalt. Az elhunytban *Rákóczi János* aradi államjegyzőigazgatói titkár apját gyászolja.

— Uj banküzlet Aradon. *Goldschmidt Sándor*, a *Goldschmidt Mihály* aradi érsz és terménynagykereskedő cég volt tagja Aradon, az Andrássy-tér 13. szám alatt bank- és bankbizományi üzletet nyitott. A cég tegnap bejegyeztette magát az aradi kir. törvényszéknél.

— Makói tisztviselők drágasági pétlaka. *Makóról* táviratozzák: A városi képviselőlet mai ülésén a női tisztviselőnek 15, a nőlelneknek 10% drágasági pétlakit szavazott meg.

— Véresre vert pap. Megdőböntő eset történt a napokban Zóbor községben. Ebben a faluban nemrég meghalt a plébános. Helyébe *Hajósi Imre* plébánost nevezte ki a püspök. Az új plébános, parókájának elfoglalására szeptember 27-én ment Zóbor községbe, ahol a község tót ajku lakossága a magyar érzelműnek ismert papot ellenségesen fogadta.

A pap felzúgott híveihez háának udvarán beszédet akart mondani, de a tömeg, különösen néhány asszony tetteles bántalmazással megakadályozta őt a beszédben és lakásába való menekülésre kényszerítette. A fanatikus tömeg a pap lakásába is betört és a plébánost kiburcolva az udvarra, tovább bántalmazta, ruháját letépte, sárba tapotta és a lelkész balkezét megsebesítette. A nép azután széjjeloszlott. Az eset tudomásul vétele után a pozsonyi szárnyparancsnokság tizenhárom csendőrt, a közigazgatási hatóság pedig egy század katonaságot vezényelt a lázongó községbe.

— A helységnevek megmagyarosítása. Gróf *Andrássy G. u.* a belügyminiszter utasítására a belügyminisztériumban most serényen folynak a munkálatok a helységnevekről szóló törvény végleges végrehajtására. Az egyes községek nevének megváltoztatásánál a belügyminisztériumot főképp azon szempont vezérli, hogy visszaállítsák azon ősi elnevezéseket, melyek az

idők folyamán részben eltöresztetők, részben eloláhosodtak. Evégből a belügyminiszter kiküldöttjei a vármegyék levéltárakban kutatásokat folytatnak, hogy az eredmények alapján a vármegyék alispánjaival egyetértve állapítsák meg a változás alá kerülő helyiségek új elnevezését.

— Egy fillér adótervezés. A nagyváradi adóhivatal 01. szával egy fillér adótervezés iránt a legnagyobb szigorúsággal indít behajtási eljárást. A bürokratikus közigazgatásnak kacagtató tulzása ez. A komikus hivatalos írás így hangzik:

316-906. adófényvi tételszám

Adófizetés iránti megintés.

D. K. ur Hogy városrészen —ik házszám alatt az 1888. évi XLIV. t.-c. 55. § a értelmében ezennel felszólítjuk, hogy — korema 01 fillér kincstári adótervezését, valamint az ezután esedékes községi adó, utadó s vízhasználati díjat, késedelmi kamat s egyéb költségeket — mely már 1906. évi augusztus hó 15 én befizetendő lett volna, különbeni megzavargatás terhe alatt 8 nap alatt okvetlenül lefizesse.

Nagyváradi, 1906. évi szeptember hó 7 én.

Adóhivatal.

Mig ezt a hivatalos írást kiállították, keresztül ment az ügy egynehány hivatalok kezén, fogott munkaerő, idő, papír, tinta. Végül kézhezkapta a végrehajtó. Igen ám, de a hátralékos a hegyen lakik, a hivatalos közeg oda kocsin megy. Egy fillérért mindez. Egy de az adós már beköltözött a hegyre a városba. Utána! Felkutatják az adózt. Mikor aztán megtalálják, megjelen a kellő helyen a végrehajtó és kéri az egy fillér tartozást. Jelen esetben a hátralékos kifizette az ugyanevezett összeget, mert megelégette a hivatali behajtást és nem akarta, hogy a brachium megjelenjen nála. Pedig így lett volna tökéletes a hivatalos kincstári pedantéria. Mindenképpen pedig ki tudja, nem fog-e ez az állam budgetjében zavart okozni!

— A Grallert-cég ákszerrel. Híres és kitűnő gyármányu acél-, ezüst- és arany zsebkészítők a Grallert-cégnél (Andrássy-tér 22.). Ugyanitt nagy választékban kaphatók ékszerek, briliánsok, ezüst évkecskék 6-12 személyre. Külön helyiségben világhírű gyármány látható.

— Szappanok, fogkefék és pipere szerek legutányosabban Vojtek és Weisznál. 112

— Vecsek tört aranyat, ezüstöt, gyémántot, briliántokat, gyöngyöket, a legmagasabb áráért, avagy új tárgyakra álcázásokat. Nagy ékezet, ezüst, drágakő és finom genfi zsebkészítők. Nagy választék elsőrendű nehéz tűzzsújtó China ezüsttárgyak és évkecskékben, egyedüli elárulása a világ legjobb ezüsttisztító szerének. Tisztelettel: Weinberger Ferenc Aradon, Fischer Eliza p. o. t. Telefon 439. 2479

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Barta Ferenc zsarolója. Tavaly február havában Barta Ferenc országgyűlési képviselő levelet kapott Schwimmer Albert aradi órásszegtől, a melyben az megírta, hogy tudomása van arról, hogy Barta Ferenc a katonai szolgálat alól oly módon vonta ki magát, hogy testvérével szolgáltatta ki az egy évet. Barta képviselőtől ennek elhallgatásáért 5000 koronát kért. A képviselő a levelet megmutatta Sélly volt belügyminiszteri államtitkárnak a ki tanácsolta, hogy kérjen találkát egy aradi lap útján. Schwimmer ezen levélén kívül még négy levelet intézett a képviselőhöz s ezekben már feljelentéssel fenyegette őt. Barta feljelentésére vád alá helyezte a budapesti kir. törvényszék Schwimmert, aki azzal védekezett, hogy ő egy Schwarz Zoltán nevű őrmestertől hallotta az esetet s megtoldotta azzal, hogy őt bántotta Bartának az a viselkedése, hogy bár más szolgált helyette, mégis ő páváskodik a hadnagyi uniformisban. A kir. törvényszék zsarolás miatt két havi fogháza ítélte a vádlottat, amely büntetést a tábla helyben hagyta. A kir. Kuria ma S. Rékely Ferenc koronaügyész indítványára a

semmisségi panaszok elutasításával hozzájárult az alsóbíróságok ítéletéhez.

§ Három orgazda. Kubella Nándornak, az Aradon is jól ismert és itt előkelő rokonsággal bíró tűzérőhadnagy a budapesti Bulesu utca 15. számú lakásába ez évi február 16 án betörték s onnan mintegy négyezer korona értékű ezüstneműt loptak el. A főhadnagy másnap reggel a rendőrségre ment, mire hamarosan előkerültek nem ugyan a tolvajok, de legalább az orgazdák. Néhány nap múlva ugyanis nagy-mennyiségű összetört ezüsttel, minden darabjáról el volt tüntetve a monogram, beállított a fémbeváltó hivatalba Deutsch Izidor budapesti ékszerész. A sok ezüstöt, hat kilogrammnál is többet, beolvadtatni akarta, de persze tüntet megcsípték. Deutsch előadta aztán, hogy az értékes holmit a Salczér-féle kávéházban vette Csillag órástól. A rendőrség rögtön tudta, hogy ez nem igazi név s valójában Berstein Miksa éráról van szó. Ezt is elővették s megvallotta, hogy az ezüstöt Joanovics Ede ócskavaskereskedőtől vásárolta. Mivel bizonyos volt, hogy mindhárman tudtak az ezüstneműek lopott voltáról, a bíróság elé kerültek s orgazdaság címén vád alá helyezték őket. A törvényszék Baráth bíró elnöke mellett vont a kérdőre Deutchot, Janovitsot és Bersteinat, akiknek Pollacsek Sándor dr., Brasch Arnold dr. és Weisz Ödön dr. voltak a védőik. A károsult katonatisztet Veigelsberg Viktor dr. ügyvéd képviselte a tárgyaláson, melyen a vádlottak váltig erőslítették az ártatlanságukat. Mind a három elítélte a törvényszék négy négy havi fogháza. A közváltó és a három elítélt is felebbezett.

NAPIREND.

Október 11. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Placidia. — Protestáns naptár: Placidia. — Izraelita naptár: Sem. az. — Görög-keleti naptár (szeptember 28.): Kariton. — A nap két 6 óra 12 perckor, nyugszik 5 óra 20 perckor. Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Száraz, éjjeli fagy.

A Fehér Kereszt-egyesület ingyenes orvosi rendelőintézete (Magyar-utca 6.) Rendelő orvosok: Dr. Leitner Ernő délután 3-4. Dr. Fodor Ödön délelőtt 8-9. Dr. Rosenbaum Pál délelőtt 8-9. Dr. Hermann J. Károly kedden és pénteken délelőtt 12-1 órakor.

Október 11. Kőrösvásárlás Kis Peregén.

Október 14. Vecsey Ferenc hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt). — A galsai iparosifjúság tanulatsága (Fiszter-vendéglő).

Október 20-21. Aradi löversenyek.

Október 24. Aradvármegye évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Október 28. A Weltzer János gép-, waggongyár és vasöntőde részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor (Aradi és csanádi egyesült vasutak.)

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, október 10

Kínálat korlátolt, vételkedv jó. Elkelt 40,000 méter-mássa ehány fillérrel magasabb árákon.

Az árak 50 kilonként számítva:

Déli tőzsde.

Buza októberre	7.20-7.31
Áprilisi buza 1907-re	7.48-7.49
Rozs októberre	6.41-6.42
Zab októberre	6.89-6.90
Új tengeri 1907-re	5.17-5.18

Zárás 6 órakor:

Buza októberre	7.21-7.22
Áprilisi buza 1907-re	7.49-7.50
Rozs októberre	6.41-6.42
Zab októberre	6.94-6.95
Új tengeri 1907-re	5.19-5.20

Zárás 6 órakor:

Osztrák hitelrészvény	676.35
Magyar hitelrészvény	813.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	688.25
Leszámlolóbank részvény	515.22
Déli vasut	182.50

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Október 10. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül súlyban — fillérig; közép páronként 300-400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül súlyban 120-122 fillérig; fiatal közép páronként 251-320 kilogrammig terjedő súlyban 124-126 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 126-128 fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül súlyban — fillérig; közép páronként 240-260 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig.

— A tomesvári országos baromfikilátás. A tomesvári gazdasági egyesület által f. hó 6. és 7. én megtartott baromfikilátás minden tekintetben szépen sikerült; az igazán szép fajbaromfi anyagból, úgy az állam, mint a gazdasági egyesület nagyobb bevásárlást eszközölt. Termékeny Békly Etelka urné, mint a ki Aradról egyedül vett részt a kiállításon, remek orpingtonjalért kitüntetésben részesült.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. B. Egyéb üzenet valónk nincs: keressen föl bennünket az ilyen szépen és okosan megírt írással máskor is.

Katonazene!

LÁNG TESTVÉREK
vendéglőjében

(Forray-utca, ez előtt Tóth Endre)

ma csütörtökön

a ca. és kir. 83. gyalogezred zenekara
Zellner Sándor karmester személyes vezetésével

hangversenyez.

Beleptidij 40 fill. Kezdeté este 8 órakor.

CSARNOK.

Elek István.

Írta: Zöldi Márton.

(Vége.)

Egy másik esetben a balladák hőse kevesebb lovagiaságot tanusított. Az eset a martfű csárdában, Hodmezővásárhely és Szentek között játszódott le.

Vásáros nép tartózkodott a csárda udvarán. Ittattak és etettek. Ott volt az algyői kántor is kocistól-lovastól. Ugy déltájban a Felvidékről került kántor uram izgalmas meglepetésben részesült. Magas, vállas embert lát ki lépni a konyhából, kezében nagy bográccsal. A magas, vállas ember Elek István volt, aki birkapörköltet készített s kivitte a világosságra a bográcsot megbírni, elég jó-e a színe. A kántor ráismert a betyárra s tele torokkal ordítani kezdte:

— Emberek, atyafiak, itt van Elek István, fölüljük le! Ezer forint van a fejére tűzve.

Senki sem mozdult. A vásáros nép sokkal okosabb, semhogy betyárral kötözködjék. Nem az ő dolga. Elek István visszament a konyhába s rátette a bográcsot a tűzhelyre. Meg is rotyogtatta néhányszor, csak azután került elő ismét a konyhából. Harsány hangon kiáltotta:

— Hé, atyafiak! Mindenki iparkodjék izibe haza, mert baj lesz!

Az emberek szaladtak a szekerekhez.
— Csak az algyői kántor maradjon vesztog — parancsolta a betyár, mint valami öbester.

Az algyői kántor, ki látta, hogy milyen megfélemlítő hatása van a betyár szavának a többiekre, maga is halálra rémült. A fogai vacogtak, mikor tíz perc múlva egyedül maradt Elek Istvánnal és társaival, kik a sötétségből kerültek elő. Rémtűn gondolt a bekövetkezőkre:

— Ur Isten, mi lesz!

A bírs betyár jó negyedóráig várta, aztán megjelent a nagy bográcsos a kezében. Oda tette az asztalra.

— No, kántor uram, — mondotta, — ha nem veti meg a szegény ember főzjét, hát velünk eszik.

— Tartom szerencsénem, — rebegte az ijedt ember.

Leült. Az egyik betyár tányért tett eléje. Elek István pedig villát nyomott a markába és kiabálta:

— Csak egyék, kántor uram, van bőven. Ha elfogy, megint kerül.

A boldogtalan kántor pedig alig tudott egy falatot lenyelni.

— Nehezen eszik? — tudakolta Elek István. — Persze, nem iszik. Ahun a kulacs.

Felkapta a kulacsot s paraszt szokás szerint előbb maga ivott.

— Így. Egészségére, kántor uram!

A kántor csak nagy erőlködéssel tudott néhány kortyot nyelni. Elek István beszédbe elegyedett vele.

— Mondja csak, kántor uram, régen van már Algyőn?

— Most mult három esztendője.

— Családja van-e?

— Van öt gyermekem.

— Ot? Eég. Különbben tartja meg őket az Isten!

— Köszönöm — rebegte a kántor.

— Mondja csak, kántor uram, milyen sora van ott Algyőn?

— Hát élhetők.

— Ugy? Mőg lehet élni?

— Mőg!

— No hála Istennek, mondotta a betyár.

A kántor nagyon alázatos hangon igyekezett szólni:

— Hej, — sóhajtott, — tudom én, hogy haragszik rám.

— Nem tagadom, mondotta a betyár — haragszom. Igaz. Ha még valami földhöz ragadt koldus lenne, nem szólnék, de mikor megvan a tisztességes kenyere, minek kívánczik az én bőrből ezer forintot kivásnálni? Nem hejős dolog az, kántor uram, akárhogy forgatjuk.

A kántor nem forgatta, hanem bűnbánóan helyben hagyta.

— Bizony kántor uram, — folytatta a bírs betyár — én megmondom az igazat, nem bánom, ha meg is orrol éte. Sohase leszek én az urnak jó ember. Ne is várja, hogy a kala pomát megemeljem előtte. Elmehet az országúton mellettem, meg se látom.

Ez a fenyegetés nem hatott leujtóan a kántorra. Féltára múlva Elek István szabadjára eraszttette a kántort.

— Fogjon be, aztán menjen haza Isten hírével.

A kántor sietett a távozással, de Elek István még rendelkezett. Odaszólt az egyik betyárnak:

— Hé, Laci bátyám, kísérje el kerd a gátig a kántor urat. Azán ügyeljen, hogy a legyek meg ne marják szegényt. Ehun a karikás ostor.

A többi az algyői kántor így beszélt el:

Allg fordul néhányat a kerék, nagyot pattant az ostor. Ott éreztem a csipős hegyét a bal lapockámon. A vén betyár úgy tette, mint ha a legyeket hessegetné s mindig ugyanarra a helyre tréfált. Ha sebesebben hajtottam a lovakat, vesztetemre történt, ennél sűrűbben pattogott az ostor s annál fájóbban éreztem a hegyét. Utóbb csak azon rimádkodtam, hogy a jobb lapockámra is juttasson valamit a karikás ostorból, de a vén betyár nem vette figyelmbe.

— Sohase cifrázzuk, kántor uram, így jobban esik a kezemre.

— Rám húzott vagy ötvenet — mordította a kántor évek múlva — de így is örültem, hogy estére haza kerültem. Azóta se akartam betyárt fogni.

Elek István nem is került közre soh. Eltűnt misztikusan, mint a népballadák anyyi hőse.

A közönséges csukamájolaj

oly undorító szaga és íze, oly lehezen emészt hező, hogy az gyermekek és érzékeny betegek részére sokszor szóba sem hozható, de az az óriási táp- és gyógyerő, melyet a csukamájolaj bebizonyítottan tartalmaz, ma már mindenkinél hozzáférhető, mert a Scott-féle Emulsio formájában a csukamájolaj teljesen meg van szabadítva undorító tulajdonságaitól. A Scott-féle Emulsio feltétlenül jó ízű, könnyen emészthető és háromszor oly hatásos, mint a közönséges csukamájolaj. A Scott-féle Emulsio sohasem okozza a legcsökélyebb zavart sem és állandóan, sz. mláomást a legkedvezőbb befolyást gyakorolja a szervezetre.

A Scott-féle Emulsio valódiságának jele a „bátán nagy csukahalat vivő balász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bementve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL „Városi gyógyszerháza”

Budapest, IV., Váci-utca 84/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f.

Kapható minden gyógyszerárban. 3911

Nemzeti Színház.

B) bérlet.

B) bérlet.

Csütörtökön, 1906. október hó 11 én.

Carmen.

Nagy opera 4 szakaszban. Szövegét írták: Meilhac és Halévy. Zenéjét: Bizet Georges.

SZEMÉLYEK:

Escamillo	Ladislai J.	Micaela, póró Kaposy J.
Zuniga	Nyáral A.	Fraskita
Morales	Hunyadi J.	Remedado
Don José	Ferrari A.	Mercédes
Carmen	Fenyvessy M.	Katona
		Palóczy Pál.

Kezdete este 7 és fél órakor.

IDEGENEK ARADON.

— Október 10 —

Központi szálloda. Halle Samu kereskedő Temesvár. — Haasz Ferenc kereskedő Budapest. — Lachsenhaus Ignác gyáros Remscheid. — Herman E. gyáros Bécs. — Fuchs Adolf kereskedő Bécs. — Blau Sigfried kereskedő Budapest. — Martics István birtokos Megyöröd. — Zakara Lajos magánzó Budapest. — Zilahy Jónó magánzó Budapest. — Herczog I. szeszgyáros Losonc. — Hauser Antal utazó Kassa. — Schlesinger Jenő gyáros Breslau. — Karton Aladár igazgató Borosjenő. — Schwarz Pál utazó Budapest. — Tiermann I. törzsorvos Temesvár. — Hegedűs István ügyvéd Budapest.

Fehér Kereszt szálloda. Weisz József nagykereskedő Pankota. — Jankovics Miklós kir. tanácsos Budapest. — Reiner D. földbirtokos és neje Nagybecskerek. — Lukács Gyula Nagyvárad. — Pataki Gusztáv m. kir. muzeumi levelező Budapest. — Ernest Emilné magánzó Budapest. — Tschek Rikárd utazó Páris. — Schwarzenberg N. utazó Budapest. — Fried Soma utazó Bécs. — Deutsch S. utazó Budapest. — Horvát Sándor utazó Budapest. — Adler Herman gyáros Bécs. — Vajda Ferenc felügyelő Körösbánya. — Platschek Adolf utazó Bécs. — Ernest Viktor birtokos Szatmárnémeti. — Földes Alfréd joghallgató Budapest. — Herczog Ferenc kalapgyáros Bécs. — Kelemen Ferenc lékereskedő Szabadka. — Martonosi Arno d kereskedő Cegléd. — Buzáth Elemér kereskedő Szarvas. — Uszó Mihály vasúti főfelügyelő Zágráb. — Hecht Adolf Vajdahunyad. — Kohn Sándor utazó Fiume. — Lichtenstein Herman bornagykereskedő Versec.

Vas szálloda. Sándor Gyula utazó Kolozsvár. — Scheider Alfréd utazó Bécs. — Glück József vezérigazgató Budapest. — Jasi Nándor állami tisztviselő Arad. — Wiegenfeld Adolf kereskedő Petrozsény. — Füzesséry Pál ellenőr Nagynyed. —

Roxim Miklós esperes Kisjenő. — Reitzer Izidor utazó Budapest.

Pannonia szálloda. Bisztrán Vazul lelkész V. lágos. — Pandl Antal utazó Temesvár. — Krausz Gyula kereskedő Luud. — Polacsek Mór főszerező Budapest. — Pryleszu János dr. lelkész Borosjenő. — Klein Adolf kereskedő Battonya. — Hatmir Samu kereskedő Battonya. — Péntek János áll. tanár Csanádpalota.

NYILTTER.*

Valódi

2497

Perzsa Szőnyegek

raktára

Arad, Andrassy-tér 22.

(Hajós-gyógytár mellett)

Schwartz Zsigmondnál

létezik.

Árak 15 forinttól kezdve.

A haj ápolása. A hajhullás leggyakoribb okának egyike, mint azt már a világ leghíresebb bőrgyógyásza is bebizonyították, a fejbőr korpa képződés. Ezen kellemetlen betegségben szenvedők a legrovidebb időn belül teljesen megkopaszodnak, miután a fejbőr korpa képződés a hajtalajt meglazítja és a haj gyökereit kiszáradja. Számtalan hazai és külföldi orvos ajánlja a „Petrólin hajszeszt” és ezekre menő elismerő levél bizonyítja, hogy néhányszori használat után megszüntet mindennemű hajbetegséget, megátalja az öszülést és meglepő módon elősegíti a haj újra növését. Vásárlásnál a fenti védjegyre tessék szigorúan ügyelni. Minden más néven forgalomba hozott hajszeszt csak silány, ártalmas utánzat. Kapható az egyetemes készítőknél: Koráni és Wachsmann drogerie és coemeticai laboratorium, Szabadka.

Főraktár: Földes Kelemen nagykereskedő uránál Arad, Weisz drogerista uraknál. 1906

Kneffel Károly és Fia

Vaskereskedés — Szénosztálya

Arad, Andrassy-tér 14. sz. Telefon 139. sz.

Ajánlunk kitűnő minőségű, magas hőfoku, szagtalan és rendkívül tüztartó

Porosz kösznet

takarék-tűzhely részére.

Porosz kösznet tüzelés jelentékenyen

olcsóbb mint a tűzifa,

Állandóan nagy készlet

Zsilvölgyi Salon fűtő kösznet,

Porosz légszesz pirszen Porosz dió pirszen

elősmert legjobb minőségekben.

Minden iparvállalat részére

2526

Kovács kösznet

magyar és ostrai bányákból.

Száraz, darabos, jól égetett

Bűk-faszén

háztartások részére vasaláshoz.

Hazaszállítás saját kocsijainkkal, díjtalan, de félnap időt kérünk.

MEGHIVÁS

a Weitzer János gép-, waggongyár és vasöntőde részvénytársaság Aradon

XIV. RENDES KÖZGYÜLÉSÉRE,

mely Aradon, az aradi és csanádi egyesült vasutak üléstermében

1906. évi október hó 28-án, délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzleti év eredményéről. (Alapsz. 21. §)
 2. A zárszámadások és mérleg előterjesztése. (Alapsz. 21. §)
 3. A felügyelő-bizottság jelentése. (Alapsz. 21. §)
 4. A mérleg megállapítása, a tiszta nyereség felosztása, valamint az igazgatóság és felügyelő bizottság részére adandó felmentvény feletti határozathozatal. (Alapsz. 21. §)
 5. A felügyelő-bizottság jutalomdíjának megállapítása. (Alapsz. 31. §)
 6. A felügyelő bizottság 3 rendes és 1 pótagjának választása. (Alapsz. 29. §)
 7. Esetleges indítványok az alapszabályok 21. §-a értelmében.
- Jegyzet.** Az alapszabályok 14. §-a értelmében a részvények legalább nyolcz nappal a közgyűlés előtt a következő letéti helyeken letéteményezendők:
- Aradon:** Az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaságnál, vagy
Budapesten: Igazgatóságunk pénztáránál (V., Sas-utca 25.), vagy
Bécsben: Schoeller és tarse bankházánál.

Az igazgatóság.

(Utánnymás nem díjaztatik.)

Teljes kiárusítás!

Hatóságilag engedélyezett

VÉGELEADÁS

Masztig Pál

Vászon, női- férfidivat áruházában
ARAD, Andrássy-ut 22. szám alatt.

Szabó Vincze

„Kispipa“ sörcsarnok és étterme

Salacz-utca 3. sz.

Arad legszolidabb és az idegenek legkedveltebb találkozó helye.

A „Pilseni“ Részvénysörfőzde sörének kizárólagos kimérése.

Jó magyar konyha.

Valódi Hegyaljai Magyaradi borok.

Étkezések jutányos árak mellett

Figyelem!**Érdemes elolvasni!**

Ügyvédek, orvosok, tisztviselők, kereskedők, iparosok, valamint bármely foglalkozással bíró egyéneknek, a budapesti

Révay Irodalmi Intézet Részvény Társaság

tegnap ideérkezett tisztviselője igen kedvező és előnyös feltételek (hav. 3 kor. részletfizetés) ellenében, a legújabbban megjelent írások és költők műveit, ugyancsak a szép- és világirodalom legjobb regényeinek gyűjteményeit ajánlja.

A társaság tisztviselője, bármely időben rendelkezésére áll a nagyérdemű közönségnek. Cím:

„Központi Szálloda“,

Andrássy-tér.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy gyakorlati és iskolai tanulmányaimat bevégezve október 1-től Aradon, Zrínyi-utca 1. sz. alatt (Takarékpénztár épület) a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

templom, arczkép, czimer és czimfestészeti műtermet nyitottam.

Hivatkozva e szakmában évek során át szerzett tapasztalataimra, bátran állithatom, hogy munkáim legmodernebb művészi kiállításában a legelső műtermekkel versenyezem, a mit I. rendű kitüntetésem bizonyítanak. Bizton hiszem, hogy a jutányos árakkal kapcsolatos pontos kiszolgálás képesíteni fog arra, hogy a nagyérdemű közönség kívánalmainak minden tekintetben megfelelhessenek.

A pártfogásukért esedezve, vagyok kiváló tisztelettel

Korény József,

templom és czimfestő.

2507

Egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik.

Ház, birtok vétel és eladás, terményközvetítő

kereskedelmi ügynöki iroda

ZEINER IGNÁCZ

Simonyi-utca 6. sz.

a leggyorsabban teljesíti az e téren megbízásokat.

Ifj. Kopetkó**Károly**

Arad, Weitzer János-u. 2. (Minorita-palota.)

Őszi és téli angol és sima

Costüm - kelmék óriási választékban érkeztek.

Figyelmes és pontos kiszolgálás.

Vidékre mintákat bér-

mentesen küldök.

Városi és megyei telefon 477.

Most győződjön meg

egy bevásárlás vagy rendelménnyel cégem versenyképességéről és akkor összes szükségleteit kizárólag nálam fogja fedezni. Csak kiváló jó minőségű áruk kerülnek eladásra, melyért a cég felelősséget vállal.

Női divat-czikkék:

10000 méter	tenis flanel, gyönyörű mintákban	13 kr.
5000	„ jó mosó barchet, 50 mintában	19 kr.
10000	„ flanel barchet, szintartó	24 kr.
10000	„ hermelin flanel, legjobb minőség	27, 32, 35 kr.
10000	„ dubel flanel, ujdonság	35, 45, 55 kr.

Női szövetek:

5000 méter	duplaszéles loden kelme, kockás mintákban	23, 35, 45 kr.
10000	„ 120 cm. széles gyapjú kelme, szép mintákban, pongyolára vagy costümre igen alkalmas csak	52 kr.
10000	„ valódi angol costüm, sima és mintás kockás kelmék	58, 77, 98, 125, 180 kr.
Blous és pongyola kelmék már 65 krajczártól.		
Tűkör posztók 140 cm. széles, szenzációs árban.		

Vászon-ár:

5000 vég 30	rőfös Rumburgi vászon, női ingekre	4 50 kr.
6500	„ 30 „ Erdélyi vászon, vastag szálú	4 95 kr.
7500	„ 30 „ hollandi „ finom minőség	5 25 kr.
8500	„ 30 „ kelengye	5 85 kr.
4500	„ 54 „ rumburgi, cégem különlegessége, minden célra alkalmas	9 25 kr.
650	„ lepedő vászon, egy szélben varrás nélkül	6 13 kr.
550	„ „ „ „ jobb minőség	7 48 kr.
350	„ paplan lepedő vászon, szintén egy szélben	12 53 kr.
5500	„ R. R. schiffon	5 25 kr.
6500	„ D. „	4 85 kr.
7500	„ Schrol schiffon, finom szálú	6 95 kr.
6 drb.	pohártörő, tiszta len, kockás	1 05 kr.
6	„ flanel portörő	— 48 kr.
600	„ szebbnél-szebb flanel takaró	1 25, 1 65 kr.
600	„ óriási wattás paplan	2 53 kr.
750	„ minden elképzelhető színben selyem, cloth paplan, alkalmi vétel	3 65 kr.

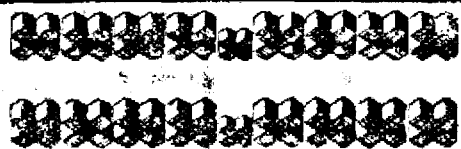
Továbbá még sok ezerféle itt fel nem sorolható cikk olcsóbban mint bárhol!

Videki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek, meg nem felelőért a pénz visszaadatik.

Reiner S. Sándor

női és férfi divat nagy áruháza

Arad, Szabadság-tér 15. szám.

Egy a jegyzői teendők, különösen a közgazgatási ügyekben jártas

írnok

a kurticsi jegyzői irodában azonnal alkalmazást nyerhet.

Fizetés megállapodás szerint.

Kurtics, 1906. évi október hó 9-én.

Zachariás,
jegyző.

2586

SZÁLLASY ALADÁR
harisnya-kötődjé
Arad, Forray-utca (Kristyóry-ház)
Elfogad mindennemű
harisnyák kötését és fejelését,
valamint 501
kстыúk, kamáslik, alsósok-
nyák, alsóingek és minden e
szakmába vágó javításokat.
Női és férfi fejelés 50 fillértől 60—
70 fillérig, gyerek harisnya 40—50
fillérig, női harisnya új 80 fillértől
egész 1 kor. 40 fillérig, férfi haris-
nya 60 fillértől 1 kor. 20 fillérig.
Magamat a t. közönség szives
figyelmébe ajánlva és becses párt-
fogását kérve, maradtam
kiv. tisztelettel SZÁLLASY ALADÁR

Értesítés! 2584

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy
ARADON, a Bockó-utca 5. szám (közvetlen lóvasút állomás)
alatti legmodernebb stílusban épített és teljesen új s kényel-
mesen berendezett 21 vendégszobával bíró

Fekete sas szállodát

és díszes éttermet f. hó 11 én (csütörtökön) ünnepélyesen meg-
nyitottam, s az a közönség rendelkezésére áll
Egyben tájékozással bátorkodom becses tudomására hozni,
hogy naponta frissen csapolt kőbányai sör kapható. Minden pén-
teken halászlé kitűnő konyha. Kitűnő italok. A vendégszobák
világyvilágítással vannak ellátva s 1 kor. 60 fillértől kezdve
kaphatók.

Még azt bátorkodom közölni, hogy minden igyekezetem
azon lesz, hogy mindenkori a t. vendégeim legnagyobb meg-
elégedését kiérdemeljem miért is kérem szives támogatásukat.

Teljes tisztelettel **Páska Ignác**, szállodás és vendéglős.

Megérkeztek az őszi újdonságok!
Brunner Béla
úri divat- és különlegességek káloja
Arad, Szabadság-tér 20. sz.
(Forray-u. sarok, gróf Nádasdy-palota.)

Ajajlja dúsan felszerelt áruraktárát,
hol mindenkori a legújabb Saison divat-
különlegességek raktáron vannak.

Fa-, vászon- és bőr utazó-bőröndök
nagy választékban!

Nagy választék francia és angol
illatszer különlegességekben.

HAMERLI pécsi keztü-gyár
főraktára!

Olcsó árak! — Pontos kiszolgálás!

Vidéki megrendelések azonnal el-
intéztetnek. 1807

Könyvkötészetünkben
egy ügyes fia
tanulónak
felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Cipész üzlet megnyitás.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség nagybecsű tudomására juttatni, miszerint

Aradon, Deák Ferencz-utca 2. sz.

alatt cipész üzletet nyitottam.

Amidőn ezt a mélyen t. közönség b. tudomására hozom, egyben bátor vagyok b. figyelmébe ajánlani, hogy a téren mint önálló 18 évet eltöltöttem, mely körülmény felbátorít arra, hogy magamat mint olyan szakképzett cipészt ajánlhassam, ki képes a legérzékenyebb lábra jól álló, kényelmes cipőt készíteni.

Szives pártfogásukat kérve maradtam kiváló tisztelettel

Weisz Sámuel

cipész mester. 2581

„HUNGARIA” művészi fényképészete

Aradon, Forray-utca 1. szám.

Tiszteletteljesen van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a mai napon egy, a művészet legmagasabb fokán álló legmodernebb berendezéssel

fényképészeti műtermet nyitottam.

Kutattam, fáradtam és gyűjtöttem a művészet minden elképzelhető zugából bő tapasztalataimat és ez sarkalt arra, hogy műtermemet a nagyérdemű közönség rendelkezésére bocsássam, melylyel minden kényes igényt is ki tudok elégíteni.

A gyermek-felvételeket

műtermem különösen forszirozni kívánja és mert szakmánkban különben is kiváló ember és a **gyermek-képekben** elsőrangú speciálista: **DIETL LAJOS** ur, őt szerződtettem műtermem vezetésére, ki **Kossak József** cs. és kir. udvari és kamarai fényképész cégnek 10 éven keresztül volt kitűnő belső dolgozótársa.

Olcsó árain

lesznek mindennek dacára, mint bármely fényképésznek és midőn művészi műtermemet, speciális gyermek-felvételeimet, feltűnő olcsó árainkat és a kapu alatt látható tárlatokat a nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlom, kérem kegyes támogatását.

2590

Kitűnő tisztelettel

„HUNGARIA” művészi fényképészete

Aradon, Forray-utca 1. szám.

Fajbaromfi

eladás:

Kitűnő tojó és kotló, orlasi hófehér **olasz-
emdeni libák** 1 drb. gunár 10, tojó 8 kor.
Orlasi, hófehér **pekingi ruczák** 1 drb. ga-
csér 6, tojó 5 korona.
Hófehér idel orpington tyukok 1 drb.
fejkek 12 kor.
Hófehér idel mexikói pulykák 1 drb. ka-
kas 8, tojó 6 kor.
Hófehér orpington magyar tyukok 1
drb. idel kakas, 6 jerce 5 kor. 2579

Szente Mórné
Pusztaszentmária
Posta Ternova.

APRÓ HIRDETÉSEK.

A kinek

ismerettség híján

házasra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdatisztára, kulcsárra, vinczellőre, kertészre,	kulcsárnőre, gazdasszonyra, szakácsnőre, szobalányra, házi- vagy irodaszolgárra, pénzeszámolóra, házmesterre, stb.-re van szüksége,
---	---

Aki

eladni kíván

butort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát,	üzletet, műhelyt, lakást stb.; vagy
--	-------------------------------------

Aki

bérbéadni kíván

birtokot, házat, vadászterületet,	halászatot, telket, kocsit, lovat,
-----------------------------------	------------------------------------

Aki

mindezeket vétel vagy bérbévitel céljából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban értezt, ha az

„ARADI KÖZLÖNY”
kis hirdetési
rovátat használja.

Veszünk könyvtárakat
egyes könyveket, Lexikonokat, jogi, szépirodalmi és egyéb munkákat legmagasabb áron. **Ingusz I. és Fia** könyvkereskedése Arad. 235

Egy jó forgalmu szatocsüzet

berendezéssel eladó. Sárkád, Part-
utca 1. sz. 2580

Joghallgató,

ki már hosszabb ideig dolgozott ügyvédi irodában, alkalmazást keres lehetőleg azonnali belépésre. Ajánlatokat „Jogász” felirattal kérni kiadóra. 2570

Egy nagyon jó,

alig használt rövid zongora eladó. Bővebbet Szilágyi Gyula úrnál, Batthyány utca 26. sz. 2577

Ugyes

felsőruha-varrónő ajánkozik há-
zakhoz helyben és vidékre. Czim
özv. Blätt Józsefné Török Ignác
utca 2 szám. 2488

4 lóra istálló,

egy kocsis szin és egy kocsis szoba
juttatásos áron minden órában, eset-
leg első novembertől kiadó. Bő-
vebbet a kiadóhivatalban. 2541

Egy csinosan butorozott

szoba külön bejárattal kiadó, eset-
leg teljes ellátással. Erzsébet körü-
8 szám. I. emelet. 2568

Veszek könyvtárakat,

egyes könyveket és hangjegyeket
legmagasabb áron. Kerpel Izó
könyv-, papir- és zeneműkereske-
dőse, könyv- és zenemű kölcsön-
tára, Aradon. 246

Építési rajzoló

alkalmazást nyerhet Niga János
műépítész irodájában. Értekezhetni
lehet d. e. 11–12-ig és d. n. 2–3
órák között. 2585

Jó családból való

2 fű azonnali belépésre mint te-
nori felvételt Elek (Aradmegye)
özv. Schwarcz Jakabné és Fia
vegyeskereskedő és bőrárú üzlet-
ben. 2588

Orpington kakasok

és jércék darabja 8–12 kor. Em-
deni gunárok és tojók darabja 16
–20 kor. eladók. Bővebbet Arad
Fábián-utca 8. 2589

A Weitzer János-u. 6.

számu ház, egyedül álló emeleti 3
szoba, hálófülke minden hozzá-
tartozó ujjannan helyreállított lakás
november 1-re kiadó. — Ugyan-
ott egy üzlet lakással, vagy anél-
kül kiadó. Bővebbet a házmes-
ternő. 2576

Okleveles nyelvtanító,

a ki még egy pár szabad órával
rendelkezik, ajánkozik francia
nyelv tanítására. Csom Csorin Áron
utca 2. sz. I. em. 2578

Állás.

Egy Andrassy-tér első rendű üz-
letbe alkalmazást nyerhet mint
pénztárosnő már f. hó 15-től
egy hölgy, aki a számla és levél-
írásban, valamint könyvelésben
már jártassággal bír. Az állás eset-
leg későbbben is elfogadható. Saját
kezűleg írt ajánlkozások. „Pénz-
tárosnő” felirattal, zárt borítékban
a lap kiadóhivatalához f. hó 14-ig
küldendő. A megnevezett fő-
ajánlatok és okmányok, postán
azonnal vissza küldetnek. Az ajánl-
kozáshoz csatolandó az iskolai bizo-
nyítvány, vagy az esetleg már al-
kalmazásban voltaknál a legutolsó
bizonyítvány is, ugyancsak meg-
jelölendő a fizetési vagy esetleg
egyéb igények. 2591

Vérszegénység és sápkórban

szorvedők

Rozsnyay vasas china borát

használva a legnagyobb eredményt érik el. Bevásárlásnál csak
a valódi Rozsnyay félt fogadjuk el. Egy nagy üveg ára 3 k. 50 fill

Finom

Jamaicai Rum

a legelső angol országtól hozatva.

Préba üveg 60 fill. Kis üveg 1 korona. Nagy üveg 2 korona.

Kapato egyedül:

Rozsnyay Mátvás

gyógyszerárúban

3841

Arad, Szabadság-tér.

Tisztelettel értesítjük a nagybecsű közönséget, hogy

MEISL ÉS ADLER
ÚRI DIVAT,
KALAP ÉS FEHÉR-
NEMŰ ÜZLETE

ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 14. SZ.

(VOJTEK ÉS WEISZ CÉG MELLETT.)

dusan felszerelt
legújabb és legizlé-
sesebb áruraktárral

október 25-én nyílik meg.